

El mes de Mayo es el mes de las flores en Eslovenia. Nuestro pueblo, tan devoto de la Virgen María, dedicó este mes a Ella, reuniéndose todas las tardes alrededor de Su altar.

Las flores simbolizan también el amor y sacrificio de las madres, a ellas dedicó nuestro pueblo el mes de Mayo. A ellas dedicamos también el presente número.

Pričujočo številko posvečujemo našim materam. Tistim materam, katere so dale in dajejo srčno kri svojim otrokom.

Tistim materam, katerim otroci niso le za igračo in zabavo, temveč stopnice, po katerih stopajo kvišku brez strahu pred trpljenjem in se žrtvujejo nesebično.

Tistim materam, ki so otrokom namestnice božje, ki oblikujejo otrokom srce in dušo v plemenitosti in vodijo svoje male k Jezusu z željo, da bi jih k večni sreči pripeljale.

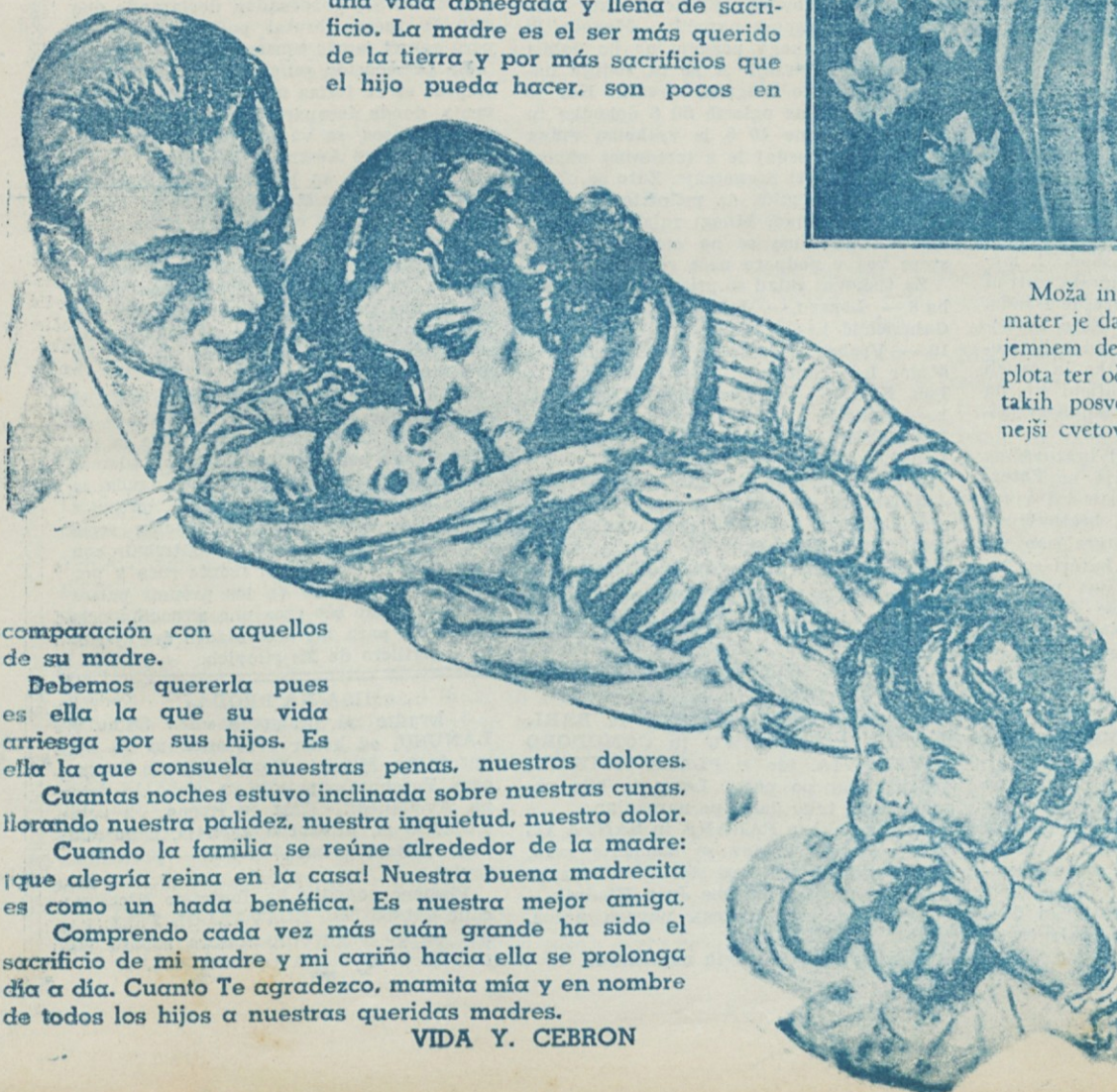
Tistim materam, katerih ljubezen je toliko močna, da svoje otroke tudi kaznujejo;

Katerih volja je tako odločna, da ne odneha pred solzami in jokom;

Katere znajo tako koriti, da sprejmejo otroci njihovo kaznovanje s hvaležnim poljubom, ter

Našim dobrim materam, katerim smo sedaj neskončno hvaležni za lepe nauke in za zaslužene kazni, za žrtve in ljubezen s katerimi so nas oblikovale za vredne ljudi, dobre otroke našega naroda in za večno srečo.

¡MADRE! . . . La heroína a quien no consagra el bronce sino el cariño. — ¡Mamá!: Palabra de dos sílabas pero que encierra una vida abnegada y llena de sacrificio. La madre es el ser más querido de la tierra y por más sacrificios que el hijo pueda hacer, son pocos en

Moža in ženo je hotel Stvarnik, očeta in mater je dal družini, da se podpirata v vzajemnem delu materina ljubeznjivost in toplota ter očetova resnost in prevdarnost. Iz takih posvečenih vezi rastejo najdragocenejši cvetovi: pridni otroci, ki se od očeta uče resnosti in stanovitnosti, od matere pa požrtvovalne ljubezni.

comparación con aquellos de su madre.

Debemos quererla pues es ella la que su vida arriesga por sus hijos. Es ella la que consuela nuestras penas, nuestros dolores.

Cuantas noches estuvo inclinada sobre nuestras cunas, llorando nuestra palidez, nuestra inquietud, nuestro dolor.

Cuando la familia se reúne alrededor de la madre: ¡que alegría reina en la casa! Nuestra buena madrecita es como un hada benéfica. Es nuestra mejor amiga.

Comprendo cada vez más cuán grande ha sido el sacrificio de mi madre y mi cariño hacia ella se prolonga día a día. Cuanto Te agradezco, mamita mía y en nombre de todos los hijos a nuestras queridas madres.

VIDA Y. CEBRON

El padre es la cabeza y la madre es el corazón del hogar. La cooperación armónica de ellos: la seriedad y prudencia del padre con la amabilidad, laboriosidad y piedad de la madre, forman las cunas de las cuales salen hijos orgullo de los padres y bendición para la sociedad.

CERKVENI VESTNIK

3. MAJA: Maša na Paternalu za Antona Gregorič. Zapoje žalni zbor. Pri sv. Rozi ob 12 uri za Marijo Nemec in Antona Pavletič.

Molitve na Paternalu

10. MAJA: Maša na Avellanedi za Marijo Kukovič.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Mihaela Bajt.

Molitve na Paternalu

14. MAJA: VNEBOHOD. Maša pri sv. Rozi ob 12 za Oskarja Perolja.

17. MAJA: Maša na Paternalu za Leopolda Kralj.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za Ano in Matijo Kurn.

Molitve na Avellanedi.

24. MAJA: Maša na Avellanedi za Jakoba Sitar.

Pri sv. Rozi ob 12 uri na čast Materi božji.

Molitve na Paternalu

31. MAJA: Maša na Paternalu za stariše in sina Pirih.

Pri sv. Rozi v d. namen.

Popoldne shod v Lurdu z začetkom ob 15 uri v votlini

"LA VIDA ESPIRITUAL"

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

Ob 11 uri se je vršila sveta maša v kripti sv. Roze. Prostorna cerkev je bila polna rojakov, ki so prihтели iz vseh vetrov in strnili svoje prošnje v skupno molitev za večni pokoj naših vojnih žrtev in za blagodejni mir domovini. Pevski zbor je izborno spolnil svojo nalogo.

PRVO SVETO OBHAJLO

je bil tudi prelep dogodek. Res je bilo letos število majhno. Bilo je samo 6 prvo-obhajancev, a bila je vendarle tako lepa ta slovesnost, ko so spremili večji bratci in sestrice svoje maie k božji mizi in je tudi polna kapela rojakov obudila spomine onih dni, ko so nedolžni prvi sprejeli Gospoda Jezusa v svoje srce.

Po končani pobožnosti je otroke čakalo presenečenje: poslovnih obisk gospe ministrove in še kaj drugega.

IZ UPRAVE

Vsi naročniki razumete, da je izdajanje revije v sedanjem času zelo obteženo. Zagotovili smo že za eno leto naprej izhajanje Duhovnega življenja, ker smo papir že v naprej naročili. Mogoče je namreč, da takega pozneje ne bo dobiti ali pa bo še dražji. A že ta zadnja nabava je znatno dvignila strošek. Ker je D. Ž. zgubilo na oglasih 50 \$ dohodka in na perastu cene 40 \$ je vsakemu vidna razlika in je sedaj le z izrednimi napori mogoče vzdržati ravnotežje. Zato se obračamo na naročnike, da priložite kaj tudi za tiskovni sklad. Mnogi rojaki so to že storili. Obračamo se na ostale, da tudi sterc kaj v podporo naše revije.

Za tiskovni sklad so prispevali: St. Troha 8.—, Lozar 1.—, Jakin 3.—, Grežar 1.—, Gabrijelečič 1.—, Furlan P. 1.—, Domicelj 10.—, Vrabec 3.—, Pahor 3.—, Pirih 1.—, Štular 1.—, Škufca J. 1.—, Reja Fr. 3.—, Fon K. 1.—, Terbižan 3.—, Lisjak M. 1.—, Sulič P. 3.—, Trampuž 3.—, Marušič 1.—, Vuk 1.—, Kralj M. 1.—, Vuga 1.—, Lah 1.—, Leban 1.—, Bregant 1.—, Lipičar 1.—. Prosimo nadaljnjih prispevkov.

Rojaki ki ste oddaljeni pošljete naročnino lahko po pošti. Najenostavnejše je s pošto nakaznico (giro de Correo), ki ga lupite na pošti in v pismu pošljete.

Rojakom v LOMI NEGRI se toplo zahvalimo za točnost, s katero ste poravnali naročnino.

V BAHJI BLANKI izročite naročnino Pepetu Ferletiču.

Rojaki iz CINCO SAITOS in BARILOCHE, v TRELEWU in COMODORO RIVADAVIA ter v PLAZA HUINCUL pošljete kar po pošti. Letos je bilo nemogoče iti tako daleč po naročnino.

Tudi rojaki iz PARANA in SANTA FE ter iz drugih krajev se domislite sami, kakor tudi tisti, kateri ste bliže. Denarna nakazila napišite na ime Juan Hladnik.

Pridobite tudi kakega novega naročnika!

Posljete naslove novih naročnikov.

En Eslovenia era el mes de Mayo el de las flores y de los cantos, dedicado a la Reina de las flores, a María. En todos los pueblos se reunían en derredor del Altar de mes de María al toque de Angelus.

Este año ya no hay quien podrá llevar flores perfumadas de alegría; los que quedan todavía en sus hogares ofrecerán al Consuelo de los afligidos las pasionarias de sus penas. Una gran parte del pueblo, exiliados a tierras desconocidas solo podrán derramar sus lágrimas amargas.

Hemos recibido de Sajonia en Alemania una carta que destroza el corazón. Un padre de familia cuenta el calvario por el cual tuvo que pasar. Antes hombre de buena posición perdió todo. En su presencia se llevaron su hacienda, los viveros, los depósitos, cosas de valor; luego lo sacaron a él de su propia casa más miserable que ningún pordiosero de cuantos han venido pidiendo limosna.

Tal fué la suerte de millares de familias, alejadas de sus hogares y luego separados los hijos de los padres y las hijas entregadas a la deshonra. Nos han venido referencias auténticas sobre el proceder con las jóvenes que primero se les aplican los rayos eléctricos y luego se las entrega a las pasiones bestiales del ejército alemán.

Mejor sigue la situación en la parte de Eslovenia ocupada por los Italianos. Hay una gran penuria de alimentos, pero no se han destruido los hogares y hay todavía sacerdotes, mientras en la parte ocupada por Alemanes no hay más ninguna función religiosa por haber sido eliminados todos los sacerdotes y confiscados los bienes de la Iglesia.

No se sabe por momento cual fué la suerte que corrió últimamente el obispo de Maribor que se negó a acatar unas exigencias del gobernador, declarando que sólo la fuerza brutal podrá deblegarlo, pero que él jamás consentiría.

La persecución religiosa que el nazismo empezó en la forma más violenta en Eslovenia, donde desaparecieron todos los cultos religiosos, se va extendiendo paulatinamente sobre Austria y Bohemia.

La situación en las demás regiones de Yugoslavia lleva el carácter de la oposición más enérgica contra el invasor. Ahora con la llegada de primavera comenzarán también más audaces las actividades de los guerrilleros que siguen dominando una gran extensión del país y por las últimas noticias aparecen amenazando seriamente la "Croacia libre" en la misma capital, en Zagreb.

Este asunto es tanto más serio para el eje, por que los búlgaros, los vecinos de los serbios no son nada amigos de la política nazi por sentirse eslavos, además de eso se hace cada vez más aguda la crisis entre Hungría y Rumania, lo que a Hitler le causa una preocupación seria por negarse esos aliados a contribuir con nuevas divisiones en el frente ruso y por desconfiar de ellos en los propios países de ellos. Todo eso crea una situación más favorable para las actividades del ejército guerrillero de Mijailovich.

HIŠA NA PRODAJ

3 kvadre od prometne ulice Salta v LANUSU, od koder vozi omnibus 15 minut do Av. Mitre in Pavón (puente Barracas). Posebno pripravna za osebo, ki dela na Avellanedi. Hiša je lesena, 2 sobi 4.20x4.20 m, prostorna galerija, zemljišče 8x37 metrov, cena \$ 2.500.— proti gotovini.

Pismene ponudbe na Jerónimo Nicolini, calle Gibson 366, LLAVALLOL F.C.S. na kar se bo odgovorilo katero soboto ali nedeljo bi se mogla ogledati hiša.

Krščeni so bili: v Lurdu Antonija Francka Ozbič; na Paternalu Elena Marija Pečenko.

Poročili so se Franc Klanjšek in Hebe Karmen Zizmond ter Franc Kukovič in Lucija Kralj. Obe poroki sta bili v cerkvi sv. Roze s sv. mačo.

Shod v Lurdu, ki se vrši vsako leto zadnje majniško nedeljo tudi letos vabi k obilni vdeležbi. Vrši se ta shod 31. maja in se začne ob 15 uri v lurški votlini in bo nato slovesnost po običajnem redu.

Majnik je Marijin mesec. Zato se bomo vsaj ob nedeljah pri popoldanski molitvi spomnili evetnega majnika in zapeli lepo Marijino pesmico. Povabljeni ste, da bolj številno prihajate k popoldanski molitvi.

Rožni venec. Mesečni shod bratovščine se vrši na Avellanedi 17. maja, na Paternalu pa 24. maja. Pozvani ste vsi verni rojaki, da se prijavite za bratovščino, da boste deležni milosti, katere smo vsi potrebni in jo dobi le tisti, kateri se zanj prizadeva. Bratovščina ima prav to nalogo, da pritegne vse naše dobre rojake in jih strne v molitveno verigo. Tudi tisti, kateri ste oddaljeni se prijavite.

25. maja bo ob 8 h pri sv. Rozi maša v d. namen ob obletnici objokovane Vencelave Nélide Dovžak.

VEIKONOČNA NEDELJA

je bila tudi letos dan vreden spomina.

Na Avellanedi je čast. g. Kisilak na Veliko soboto imel cel misijon. Saj je na Veliko nedeljo vstala skoraj cela kapela in pristopila k svetemu obhajilu. V prelepi zbravnosti in ob čudovitem petju so postala naša srca mehka in smo občutili nekoliko one sreče in miru, katerega daje Gospod dušam, ki se mu zaupajo in se Njemu bližajo.

Popolno materinstvo

V marsikatero roditeljsko srce se vkrade v plašču ljubezni rodbinska sebičnost, ljubezen, ki se omejuje zgolj na svoje, nasproti tujemu trpljenju pa je brez srca. Ljubosumno se oklepa otroka, a ne oklepa se ga zaradi njega — zaradi otroka samega. Oklepa se ga marveč zgolj iz samoljubnega razloga: "Moj otrok, moje meso, moja kri." V otroku obožuje in ljubi le sebe. Če bi nasprotovala otrokova sreča kdaj težnjam te samoljubne ljubezni, se ta "ljubezen" odloči zase — ne za otrokovo srečo.

Taka ljubezen ne ve nič o samozataji, nič o vzgoji v duhovnost. Otrokova notranjost ji je tuja. Prava ljubezen pa ljubi otroka samo zaradi njega, ne le zaradi naravne zveze z njim. Dasi veže na otroka svoje težnje in načrte, vendar ji je nad načrti in težnjami draga otrokova sreča.

Še bolj čista, še bolj nesebična postane materinska in očetovska ljubezen do otroka v Bogu. Kdor veruje v Boga in ga ljubi, spoštuje otroka in skrbi zanj, ne kot za svojo, marveč kot za božjo last. Saj otrok njemu ni človekova last, tudi ne očetova niti materina, četudi ima iz njiju telesno življenje, temveč je božja last. Bog ga je dal, ko mu je ustvaril dušo. Taka očiščena, poduhovljena in posvečena roditeljska ljubezen res zatajuje sebe in svoje želje. Budno gleda, da ne zasede sama prvega mesta v otrokovem srcu. Išče in se trudi, teži in hrepeni le, da ljubi otrok prvega — pred vsemi drugimi in najbolj — svojega Boga. Vso svojo silo zastavi za to, da Bog zavzame prvenstveno mesto v otrokovi ljubezni.

Materinstvo se ne dovrši s samim telesnim materinstvom. Ako hočeš biti res mati, se mora izražati materinstvo v vsem tvojem nadaljnjem življenju. V mislih, v trudu in naporu, v hrepenenju, povsod ti živi skrb za otroka. Skrb za vzrejo in vzgojo, za rast in razvoj otrokov ti polni dni in noči. Vprav do vrha pa razviješ in izpopolnjuješ naloge materinstva tedaj, ko gradiš otrokovo duhovno življenje, ko ga poglobljaš in usmerjaš k najvišjemu življenskem cilju.

Materinstvo, ki ostane samo telesno, je nepopolno. Da se razvije do viška, je vsakemu materinstvu potrebna tudi duhovnost.

MILICA GRAFENAVERJEVA

¿Qué es una madre?

No digáis: bailé tantas veces, llevé tantas perlas, tuve tantos palacios, acumulé tal fortuna, fui la reina de tantos espectáculos, vi tantas ciudades . . . nada de eso es elogio de una madre.

Decid más bien: tuve un Moisés, dos Moisés, tres, cinco, diez Moisés: es decir uno, dos, diez hijos que saqué de las aguas cenagosas del mundo a la gracia de Dios, y llevé al cielo. Entonces os alabaremos, aunque vuestro nombre sea más ignorado que el de la madre de Moisés.

Moisés fué el gran dirigente de su nación que libró de la servidumbre egipcia.

¿Queréis concebir bien lo que es una madre?

Una madre es la trasfusión de sí misma en su hijo. Un continuo salir de sí misma y comunicarse a su hijo, para reproducir en él lo que es ella.

De la madre son los miembrecitos del niño, de las entrañas maternas se ha formado su cuerpo, el corazón materno fué la fuente de donde brotó su sangre, el seno materno fué la fábrica donde se tejieron todas sus fibras.

Ese niño no sabe reír, pero la madre, sonriendo sobre sus labios, le pegará su sonrisa. No sabe mirar, pero la madre, mirándole a los ojos, le atraerá la mirada y le enseñará a mirar. No sabe extender sus manitas, ni comer, ni decir una palabra, ni hacer ningún movimiento. Pero ahí está su madre, que se lo irá enseñando todo, pegándole su propio modo de ser.

Ella le ha de enseñar desde el principio a reprimir sus caprichos y dirigir sus afectos, a sufrir, a contentarse con lo que debe, a dejar lo que no le conviene, a tomar lo que le conviene, a reprimir los nacientes ímpetus, a vencer las primeras mañas, a dominar los primeros caprichos, a rectificar los brotes torcidos del corazón y enderezar los afectos torcidos del alma.

VILLARIÑO

Z izgnanci okrog Afrike

Piše FRANC GABROVŠEK

Da vstrežem Tvoji radovednosti, hočem na kratko opisati svojo pot iz domovine do Londona. Tudi, če se malo zavleče, bo še vedno na kratko, ker je bila ta pot v resnici dolga in na poti precej postaj. Za pot od Ljubljane do Londona je treba naravnost poldrugi dan, jaz pa sem hodil tako po ovinkih, da sem prišel v London čez šest mesecev.

27. marca je Beograd s svojim vojaštvom vrgel vlado. Četudi je bil ta puč bolj notranje političen, vendar je postalo kmalu jasno, da gre Jugoslavija vojski nasproti. Nova vlada je izjavila, da priznava pogodbo z Nemčijo, ki jo je podpisala prejšnja vlada, toda vsaki dan se je jasneje videlo, da bo Nemčija udarila. V Sloveniji smo vedeli, da se naše meje proti združenim Nemcem in Italijanom ne dajo dolgo držati. Kaj potem, ko bomo okupirani? Na končno zmago zapadnih velesil je vsakdo računal, toda ali bo kdo pri tem mislil na naš slovenski narod in njegovo bodočnost? Vedeli smo, da je mnogo Slovencev v tujini, toda ti morajo stvoriti neko zvezo med seboj za rešitev naroda. Da bi se na tako narodno delo zunaj mislilo in da bi se to vršilo po nekem načrtu, so poslal in naši politični veljaki urednika Slovenca g. Kuharja in mene v svet. Midva naj bi tvorila vez med Slovenci iz domovine in Slovenci v tujini.

Tako sva odšla iz Ljubljane 31. marca. Iskala sva po Beogradu potnih listov. Ker je zmešnjava že rastla, sva s te-

žavo dobila v petek 4. aprila zvečer potrebne listine za odhod na Grško. Ob polnoči nas je odpeljal počasen vlak — bila je mobilizacija — proti jugu. Z nama se je vozila žena slovenskega ministra Kreka s spremljevalko in otrokom. Počasi smo se pomikali proti jugu med vojaškimi transporti. V nedeljo zjutraj ob petih smo stali na postaji "Vojvoda Mišić" 12 Km pred Skopljem v Macedoniji. Naenkrat slišimo oddaljeno bobnenje. Kaj bi moglo biti? V daljavi vidimo neki dim. Kaj je to? Ni bilo treba dolgo premišljati. Nad nami se pojavita dve nemški letali. Iz enega iz majhne višine prileti bomba v ozadje postaje. Brez kake napovedi smo vedeli, da je vojska. Postaja je bila takoj razbita; na vlaku so se razletela stekla. Ubit je bil postajenačelnik in dva vojaka neke pekarske čete. Sreča v nesreči je bila, da se ni nič zgodilo vlaku, ki je stal zraven nas v postaji in vozil — municijo. Po dolgem obotavljanju smo odvozili v Skoplje. Poizvedovali smo, kdaj gremo naprej, pa nismo zaenkrat mogli ničesar zvedeti. Na postaji smo se malo osnažili v umivalnici in hoteli pogledati v mesto. Ko smo čakali po napadu na postajo "Vojvoda Mišić" smo brodili okrog postaje po blatu. Hotel sem v Skoplju dati očistiti čevlje. Snažilec mi je pred postajo ravno osnažil en čevlj, ko zapojó sirene alarm. Hočemo proč od postaje, ki je najbolj nevarna točka. Komaj napravimo kakih 200 korakov in stopimo v prostore hotela Srpski kralj, že so se razletela stekla. Bombe so padale na skladišča pri postaji in na poslopja ob Vardarju. Napad je hitro minil, dolgo pa je še trajal alarm. Ko smo potem ogledovali mesto, smo videli, da je gorelo katoliško župnišče in da je bila cerkev poleg vsa pretresena brez stekla in brez ometa.

Kasno popoldne smo vendar dobili vlak, ki nas je ob Vardarju odpeljal proti meji. Kot smo kasneje zvedeli je bil zadnji. Pred napadi nas je obvarovala noč. Opolnoči smo prišli na obmejno postajo Djevdjelija. Hoteli smo v mestece, da prenočimo, toda vse prebivalstvo je zbežalo od doma. Tudi tu so doživeli ta dan napad in vedeli, da je bojišče blizu. V mestu torej s prenočevanjem ni bilo nič. Našli pa smo zavetišče, ki je bilo varno pred bombami. Tu je tekla solunska fronta 1917. Nemška artiljerija si je napravila močna betonska zavetišča ob Suhi reki kakih 500 m. od postaje.

V ATENE

Tu smo med vojaki prenočili. S spanjem je bilo seveda malo. Drugi dan smo prestopili mejo. Na grški obmejni postaji Idomené so nas spet spodili iz vagonov pa smo morali do večera čakati v nekem gozdiču blizu postaje. Ta dan so bile naše čete 40 Km od nas pregažene od nemških tankov. Mi smo slišali le zamolklo streljanje topov. Bilo nas je kakih 30 beguncev: Grkov, Poljakov, Francozov in Jugoslovanov, ki so se umikali pred Nemci. Zvečer smo se odpeljali v Solun in ob polnoči prišli v hotel, kjer smo zvedeli telefonsko od našega konzula, da je bil Beograd bombardiran in ubit naš minister dr. Kulovec. Zjutraj ob 4 h zopet na vlak — proti Atenam. Bila je borba za prostore. Na intervencijo našega konzula smo vendar dobili primeren prostor. Vožnja do Aten je bila zopet dolga. 24 ur počasne vožnje in čakanja po postajah. Bil je to zadnji vlak, ki je vozil iz Soluna kot je bil zadnji iz Jugoslavije oni, ki nas je pripeljal na Grško.

Kaj bi se dalo v rednih razmerah povedati o Atenah, tem slavnem grškem mestu! Sedaj pa je bilo mesto — na fronti. Vsako noč so nemški aeroplani napadali bližnji Pirej — atensko пристanišče — in prebivalstvo je iskalo zatočišča v katafizionih — zavetiščih. Pa tudi kdor je ostal v postelji ni spal, ker je celo noč pokalo. Zraven pa se je čutila vojska tudi — po gostilnah. Dobili smo malo in slabo. Tu smo ostali do Velike nedelje 13. aprila. Ta dan so nas Angleži naložili in s konvojem prepeljali v Aleksandrijo. Bila je to množica beguncev vseh narodnosti srednje Evrope. Na morju smo seveda nosili umazane rešilne pasove in čakali napadov. Imeli pa smo močno spremstvo angleških bojnih ladij. Drugi dan je bil res napad. Italijanska letala so priletela, toda v taki višini, da niso nič zadela. Bilo pa je neprijetno, ko smo videli, kako je 40 metrov od ladje padla bomba v vodo.

V EGIPTU

Naša ladja "Comeronia" nas je izločila v Aleksandriji. Obiskali smo tu slovenske šolske sestre, ki so nas telefonsko napovedale v Kairo. Tu smo bili od Slovencev sprejeti z vso ljubeznivostjo in gostoljubnostjo. Tu smo tudi zvedeli natančneje, kako nagel je bil nemški napad na Jugoslavijo. Komaj smo malo ogledali Kairo in okolico, že je bila jugoslovanska vlada za nami. Prišla je z aeroplani, morala pa takoj naprej v Port Said. Nismo seveda zamudili priložnosti, da si ogledamo svetovno znane piramide v Gizeh blizu Kaira.

Čudovita je ta egiptovska dežela. Čudovita se nam je zdela, ko smo slišali o egiptovskem Jožefu, pa je še danes nekaj samosvojega. Ozek pas rodovitne zemlje ob reki Nilu, zemlje, ki jo morajo namakati iz reke, ker dežja ne poznajo; na obeh straneh pa peščena puščava. Še-le severno od Kaira se dežela razširi, toda puščava jo spremlja do morja. Ob Nilu stoji milijonsko mesto Kairo, z velikim bogastvom in veliko revščino, 15 kilometrov proč pa se začena nerodovitna puščava, ki je služila za grobove starim Egipčanom. Tu so sezidali faraoni mogočne stavbe — piramide — kot svoje nagrobne spomenike. Tisočletja občudujejo ta mogočna dela in bo preteklo še tisočletja, predno bo zob časa zglodal te čudovite mojstrovine. Pogledali smo seveda tudi kraj, kjer je po pripovedki bivala Marija, ko je moral Jezus bežati v Egipt, pogledali zadnji ostanek mesta Heliopolis, graniten obelisk s hieroglifi, najzanimivejše stvari v Kairu pa ni mogoče danes videti — to je: muzeja. Izkopanine iz kraljevskih

grobov, ki krase te muzeje so danes po kleteh — v skrivališčih pred aeroplani.

OBLJUBA V SVETI DEŽELI

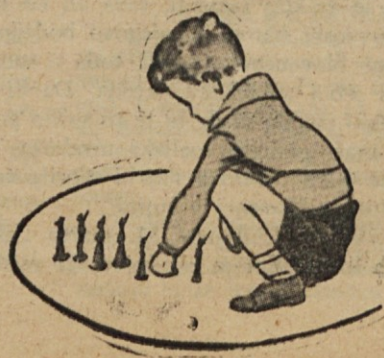
Iz Kaira nas je pot peljala za vlado v Port Said ob koncu Sueškega kanala. Od tu pa dalje čez kanal in skozi puščavo — z moderno železnico seveda, ne s kamelami — v Jeruzalem. Vse narode, ki so se zapletli v vojno je Bog nagnal na to sveto mesto. Tu smo srečavali Poljake in Čehe, Avstralce in Novozelandce, Angleže in Francoze, črnce iz afriških kolonij in zarjavele sinove puščav. Mnogi so tu ob božjem grobu tudi res razumeli, kako strašno je če ljudje odpadejo od Boga in napravljajo sebe za božanstvo. Kako nujno mora priti potem do vojske in kako nujno je za mir življenje po naukih Gospodovih. Nas so nastanili — 50 Jugoslovanov — v Tanturju — starem samostanu pred Jeruzalemom in Betlehemom. Jugoslovani vseh treh narodov, vseh strank, vseh prepričanj so imeli tu priliko premišljevat o strašnih napakah, ki so pripeljale do tako nepričakovanega poraza naše države.

Vsak razume, da smo skušali ogledati v Sveti deželi vse, kar se je dalo. Poromali smo večkrat v Betlehem in v votlino Gospodovega rojstva, še večkrat v Jeruzalem in njegova svetišča. Ogledali smo Cerkev božjega groba in posebej božji grob sam, kjer je še kamen pravega Gospodovega groba za altarno ploščo, ogledali Oljsko goro, odkoder je šel Gospod v nebo in Getzemani, kraj trpljenja, stopili smo na Sion, kjer je postavil Jezus zakrament Sv. Rešnjega telesa in kjer je prišel sv. Duh nad apostole. Škoda, da je Oljska gora in Sion v rokah — muslimanov. Zraven muslimanske mošeje so postavili benediktinci krasno cerkev, ki spominja na smrt Marijino na Sionu. V tej cerkvi smo obljubili Slovenci, da bomo vse storili, da postavimo oltar — v kripti, prelepi spodnji cerkvi — naš slovenski oltar — če ob koncu te vojne pridemo vsi Slovenci svobodni in zedinjeni v našo državo.

Predaleč bi šel, če bi opisoval sedaj vse svete kraje, ki smo jih še obiskali. Naj bom res kratek. Nismo imeli daleč v lepo mestece Ain Karin, kjer je Marija zapela svojo pesem. "Moja duša poveljuje Gospoda" in kjer je bil rojen sv. Janez Krstnik; blizu nam je bila cerkev sv. Štefana, na mestu, kjer je bil kamenjan, blizu nova cerkev, kjer je Peter zatajil Gospoda, blizu čudovito lepo ohranjen tlak, Litostratos — kjer je bil Kristus obsojen. Pod samostanom Sionskih sester obiskovalci v kapeli s starim tlakom vzdavajo svoje spomine. Tudi slovenski begunci iz leta 1941 smo tu vzdali spominsko ploščo. Pregledali smo v Jeruzalemu spominske kraje, koder je stopal Gospod po križevem potu od Pilatove palače do Kalvarije... Pa naj zadostuje.

Bili smo begunci; marsikaj je bilo neprijetno, toda ti sveti kraji so nam bili tako ljubi, da je to odtehtavalo vse drugo. Nismo se spodtikali nad Judi — modernimi in stariji —, nismo se menili za Arabce; ni nas pohujševalo, da se celo kristjani med seboj prerivajo, kdo bo imel več besede na svetih krajih. — Mi smo občutili lepoto in svetost krajev ki so za nas najsvetejši. Da končam s Palestino, naj povem le še, da smo pogledali tudi Omarjevo mošejo, ki stoji mogočno na kraju, kjer je bil nekaj judovski tempelj, pod katerega ozidjem še danes joka to nesrečno in nesrečo razširjajoče ljudstvo, da smo videli Mrtvo morje in Jafo, Nazaret in Genezareško jezero, Kano galilejsko in Jakobov studenec.

(Dalje sledi)

El camino de la dicha

Sólo hay un camino que proporciona la dicha y que hacia la dicha conduce: es el del sacrificio.

Leía el otro día en un diario: "En el Hospital Ramos Mejía fué internado N. N. Al oír dos detonaciones de revólver acudió la esposa, que encontró a su marido en un charco de sangre. Hay poca esperanza de salvar al herido . . ."

¿Habrá sido por conflictos familiares? ¿habrá sido por el hastío de la vida? ¿quizás fué por celos? . . . ¡Lo cierto es que no era por falta de recursos!

¡Es una de las tragedias que diariamente originan nuevas complicaciones y aumentan los sufrimientos de los que quedan!

¡Qué modo más cobarde de resolver los problemas!

Aquí estamos frente a una verdad infinitamente grande: entre la horca y la cruz . . . Judas se acobardó ante la cruz y tomó el camino del suicidio, ahorcándose . . . Entre la horca y la cruz busca toda la humanidad el camino de su dicha. Por traicionar a la cruz, por acobardarse ante el caminito estrecho y escarpado, que conduce hacia la dicha verdadera, terminan tantas vidas en esas tragedias que presentamos y las más horribles todavía, reservadas para la eternidad.

SI, HAY UN CAMINO.

En la antigüedad, en la época del apogeo de la gloriosa Roma, se apoderó de la clase superior un escepticismo que les llevaba al suicidio. Fué la tragedia de una nación en decadencia. Pero a ellos se les puede disculpar, por no haber conocido la salida segura de la obscuridad de la muerte y del sufrimiento.

Desde que se irradió por todo el mundo la Luz de la Noche Buena de Belén, tenemos todos a nuestro alcance la entrada a la Senda, por la cual podemos llegar a la dicha que anhela nuestro corazón.

Jesucristo nos indicó el Camino: "Yo soy la luz del mundo. El que me sigue no andará en tinieblas, mas tendrá la lumbré de la vida" (Juan 8, 12) "Porque ejemplo os he dado, para que como yo os he hecho, vosotros también hagais" (Juan 13, 15).

Las palabras de Jesús y su ejemplo nos muestran con toda precisión cual ha de ser el rumbo de nuestra vida. Deslumbrados y trastornados por sus inclinaciones, los hombres con mucha facilidad caen en errores. Algunos creen hallar la dicha en satisfacer sus instintos carnales, renunciando al espíritu; otros proclamando la filosofía del "superhombre" desconocen los límites del bien y del mal colocando en el altar el egoísmo individual o nacional.

Esos, y muchos otros errores, son en los que fatalmente sigue cayendo la humanidad por no querer seguir el único Camino e imitar el sublime ejemplo de Jesucristo que vino, no sólo para redimirnos, sino también para darnos su palabra y el ejemplo de su vida.

Escuchándolo e imitándolo cada cual conforme a las condiciones de su deber, quedaremos preservados de mil tragedias y gozaremos de paz interior.

¡Sí! ¡Este es el gran deber de nuestra vida! En la medida en que nos empeñamos para hacernos parecidos a Jesús en nuestro modo de vivir, realizamos el destino de nuestra vida. Algún día, ya cumplida la medida de los años destinados, no se preguntará por las riquezas juntas, ni por los oficios desempeñados. Todo eso no fué más que un teatro . . . Importante será

Sv. Ana, mati Marijina in vzor vsem materam.

Dokler še moli mati za otroka, ni ta še izgubljen.

Mnogo slovenskih sinov je vzela tujina. Dobra mati tam doma z rožnim vencem rešuje, kar tujina pogublja.

entonces: no qué papel desempeñaba uno, sino como lo realizó y en cuanto alcanzó semejanza con Jesús manso, humilde, desinteresado, sacrificado, cumpliendo la voluntad del Padre . . . Con Jesús que "vino no para ser servido sino para servir y darse por nosotros".

LA LLAVE DE LA FELICIDAD

¡Qué frase encantadora! Quién pudiera contar todos los empeños de la gente, para encontrar aquella llave . . . Y no cabe duda que se pagaría a buen precio. ¡Sí! Si pudiera alcanzarse esa llave con dinero, mucho costaría, pero pronto sería comprada.

Pero la Providencia Divina resolvió este asunto en otra forma. Esa llave nos la presenta Jesucristo con su magnífico ejemplo: consiste en el sacrificio de sí mismo.

"Quién quiere salvar su vida la perderá, pero quien sacrifica su vida, la salvará". A los incrédulos parecen estas palabras un disparate, ¿verdad? El creyente al contrario, comprende bien que los mártires no han hecho mal negocio al sacrificar su vida temporal para ganar la eterna . . .

Las mismas palabras de Jesús nos presentan otro aspecto del asunto. Sacrificar nuestra vida brinda también la "llave de la felicidad" temporal.

¿Cuál es la raíz más profunda de los sufrimientos? Hay a quienes sorprende la contestación: "el egoísmo". Comprendan o no comprendan, lo cierto es que no hay otra causa más profunda de los sufrimientos que el amor propio. Cuanto más egoísta es uno, tanto más lejos de la dicha está, ya que para él, por quererlo todo para sí, es una molestia insoportable el ver el bien ajeno. La envidia, el odio, los celos, la venganza, las intrigas, el mal genio, y mil otras zizañas del jardín del demonio envenenan el corazón del egoísta. Con todo el dinero y la suerte que puede tener en sus negocios, no puede alcanzar la única llave de la felicidad que sólo puede adquirirse con la generosidad, con lo que un egoísta no posee.

Solo Dios, infinitamente sabio, pudo arreglar la humanidad en una forma tan admirable. Cuanto más se busca uno a sí mismo, cuanto más quiere que todo lo demás le sirva a él, tanto menos alcanza lo que pretende. ¡Justo castigo, que para sí mismo se busca con su propia malicia!

LA LLAVE DE LA FELICIDAD ETERNA Y TEMPORAL ES EL SACRIFICIO DE SÍ MISMO, LA IMITACION

DE JESUS QUE VINO PARA SERVIR Y NO PARA SER SERVIDO.

En la medida que se logra extirpar del corazón el amor propio, en cuanto se crece en la caridad y generosidad, en cuanto se da para hacer felices a los demás se acerca a la dicha. Para gozar de la dicha hay que sembrarla. San Lorenzo al ser conducido al martirio tiene una sonrisa celestial en sus labios porque sacrifica su vida a Jesucristo, mientras su perseguidor se enfurece por verse defraudado de los tesoros que aspiraba y no pudiendo soportar la paz celestial de su víctima inocente.

LA DICHA DE LA MADRE

¡Qué bien arregló Dios la vida! Por ser el hombre tan rebelde y tan egoísta, inventó su Creador un modo especial de darle la lección de nobleza. Valiéndose de las pasiones del corazón humano unió al hombre y a la mujer en un hogar común, para continuar desde allí la humanidad.

Esa mujer, antes quizás llena de caprichos, egoísta, vanidosa, sin ningún espíritu de sacrificio... ¡Que transformación milagrosa sufrió desde el momento de recibir en sus brazos a su hijito! Todos los afectos de ella, todo lo que tiene y puede, todo es para la criaturita. Así lo dispuso la Providencia.

Grande es la dicha de una madre que, con el sacrificio de sí misma, entre dolores, dió la vida a su hijito. Pero si la maternidad de ella queda limitada solo a aquellos sacrificios naturales sin tener otro fondo sobrenatural, quedará la dicha muy restringida y pronto se desvanecerá frente a las complicaciones de la vida.

Pero cuando esta maternidad se inspira en el ejemplo divino de Jesucristo que se sacrificó a sí mismo para darnos a todos la vida espiritual; cuando ella asume con la maternidad física también la maternidad espiritual, adquirió la verdadera llave de la felicidad. Imitando a Jesucristo que se dió todo hasta la última gota de sangre, verá en sus hijitos las almas, por las cuales Jesucristo ha demostrado tanto amor. Ella hará todo para acercarlos a Jesús. Lágrimas de consuelo alegrarán el día de la primera Comunión de ellos. Quien podrá comprender su inmensa dicha al oírle decir: "¡mami, cuánto te quiero!"

El padre y la madre alcanzan con suma facilidad la llave de la dicha en el sacrificio por los hijos. Pero si los padres son mezquinos y egoístas, si buscan más su placer y comodidad que la voluntad de Dios en el cumplimiento de su deber; si no se empeñan en educar a sus hijos en el temor de Dios con palabras y ejemplo, si a sus hijos les quieren para sí y no les conducen hacia Dios, si no sacrifican hasta su egoísmo paternal en el altar de amor divino, se verán defraudados en el camino de su dicha. ¡De ahí vienen deshechos tantos hogares!

EL CAMINO DEL AMOR

La condición básica de la dicha de la madre es el sacrificio en el amor. Cuanto más eliminado el amor propio, cuanto más sublimada por el amor de Dios está la vida de los padres, tanto más nobles son los resultados de su vida. La santa madre Sinforsosa por cierto sufría horriblemente cuando presenciaba el martirio de sus siete hijos. Sin embargo fué ella la que los alentaba en la dura prueba. Fué indescribible la dulzura de su sonrisa cuando ella, la última, sacrificó también su vida, para reunirse en la dicha eterna con los hijos que no podrá perder más.

Ya que el deber más esencial de la vida nuestra

es conocer y amar a Dios sobre todas las cosas el corazón humano solo puede encontrar su verdadera paz por este camino. Es por eso que ni los placeres, ni los honores ni los bienes dan la paz y la dicha que por el contrario inunda a aquellos que se consumen en el amor de Dios y del prójimo.

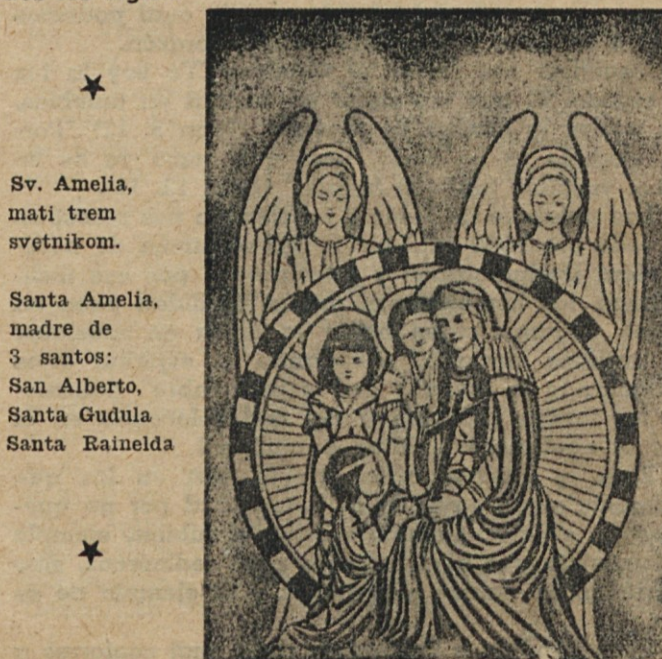
La condición del amor de los padres es camino natural, en el cual por voluntad de Dios, la mayoría de los hombres ha de sacrificar su amor propio. Cumplido bien su deber encuentran allí su felicidad.

Hay otras almas que pueden y deben dar a Dios un amor más purificado, y menos egoísta todavía. Son aquellas que hasta renuncian al dulce halago de los labios de sus hijitos, al título de "papito" y "mami". Al sacrificar los afectos de su corazón por las personas, se sacrifican para poder dedicarse más íntegramente a la paternidad y maternidad espiritual, tomando por deber acercar a otras almas a la fuente de toda la dicha, a Dios. Para que conozcan a Dios, para que lo amen más, para que se entreguen más a El los que los rodean, para eso se desgastan en una vida desinteresada. En cumplir esta misión encuentran también su dicha que es tanto más grande cuanto más desinteresado es su sacrificio.

Así nos lo prometió Jesús el Maestro del camino de la dicha. "Quién me ama, será amado de mi Padre y vendremos a él y tomaremos habitación en él".

El impedimento más grande de la dicha es el amor propio. Cuanto más uno se busca a sí mismo, tanto menos dicha y paz consigue. El demonio conoce bien este hecho. Ya que su tarea esencial es envenenar el corazón humano, alejarlo de Dios, por eso aprovecha con toda astucia el egoísmo. De allí nacen tantas tragedias de los hogares y de las naciones.

"A donde podremos ir, Señor, si no te seguimos, pues sólo Tú tienes las palabras de la vida eterna" dijo San Pedro, y lo dijo por todos los hombres de todos los siglos.

Sv. Amelia,
mati trem
svetnikom.

Santa Amelia,
madre de
3 santos:
San Alberto,
Santa Gudula
Santa Rainelda

La madre ha de enseñar a su hijo la primera a cruzar sus manecitas y enviar los primeros besos y las primeras caricias a su hermanito el niño Jesús y a su otra madrecita la Virgen María. Ella le enseñará las primeras oraciones al acostarse y al levantarse, le preparará para la primera confesión y en gran parte para la primera comunión. Ella le enseñará las primeras nociones de bien y mal, de virtud y vicio, de pecado y de virtud, de cielo y de infierno. Ella le dirá quién es Jesús y María.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

La Gilda... Lahko bi se imenovala tudi "Kurja vas" ali "Poljana"... Pa meni ni zanimalo toliko ime kraja kot nekatere druge stvari.

Nemara se mi pa Dečmanov Gustelj pokaže od kod? Saj sem mu pisal, da pridem to uro... Bil je namreč tisti čas na delu v Rio Cuarto, ki je le 12 km daleč in bi nemara mogel priti sem...

Gusteljna ni bilo...

Gergoletovim sem pisal. Po obrazu bi najbrže niti Eme ne spoznal več, drugega pa še nobenega videl nisem nikoli... Gledam kje bi bila kaka konjska vprega in kak človek, ki bi se zanimal zame... Pač so me zvedavo pogledovali vsi, toda nobeden se mi ni po naše predstavil in tudi nobene konjske vprege ni bilo nikjer videti... Ura je že proti večeru! Ven na estancio Taca je pa daleč, in kdo ve kje je... No, pa, kaj bi se človek gnjavil. Saj sem do danes že marsikaj prehodil in prevozil in če sem se kdaj zgubil, sem se vselej spet našel. Danes menda ne bo slabše. Saj Gilda ni nikako velemesto, to sem že preje vedel in tisto minuto tudi videl. Nekaj vegastih koč je delalo vtis kake male hribovske vasi, le da hribov ni nikjer blizu.

Ali iščete cerkev, gospod, so pritekli otroci. Moja teta ima ključ, je hitel fantek.

Kje pa je cerkev? sem se pozanimal in nategnil vrat, da opazim zvonik. Pa ga ni bilo nikjer.

Tamle je! Tisto, poglejte, ne druga temveč tretja hiša, tista, ki se malo vidi s konca...

Tamle pred mano je trgovina in gostilna. Kar tja sem krenil in povprašal, če poznajo Lojzeta Gergoleta in če ni bil te dneve kaj tukaj.

Da ga že niso videli par dni, tako sem zvedel.

Mačkov žakelj! To pomeni torej toliko, kot da mojega pisma ni dobil. Zatorej ga ni na postaji. Pozvedel sem, kje je pošta. Kar na postajo so me poslali. Postajenačelnik je ob enem tudi poštar.

Stopil sem nazaj na postajo, kjer je prav tisti čas postajenačelnik vršil nalogo poštarja. Prav tako, kot je bilo v Rovtah, ko je poštarca v nedeljo po maši in v delavnik po šoli klicala imena in delila pošto. Ko je bilo njegovo delo končano, sem se predstavil z vprašanjem, če ve za Lojzeta Gergoleta.

Seveda ga poznam, tako mi je pritrtil.

Koliko dni je, ko je odnesel pošto?

Postajenačelnik je malo pomislil in nato pojasnil: pred dvema dnevi je odnesel pošto zanj njegov sosed. Še se spominjam, da je bilo pismo z lepo visečo pisavo na stroj...

Prav tisto pismo imam v mislih. Torej, ga je že dobil.

Brez skrbi, gospod.

Torej najlepša hvala in zbogom!

Med tem se je nabrala kopica otrok, ki so me spremili do kapele in po vasi. Da ste jih videli te obraze!

Tam od daleč sem slišal fantka, ki je kričal drugemu: "Porque le dicen padre?" Oni drugi pa je klical nazaj: "Porque es padre!" Pa že sta bila oba tudi v kopici in prosila podobico, kot sem jih dal ostalim.

Med tem sem pa reševal svoj položaj. "Peš bo daleč. Treba bo voza..."

Stopil sem v gostilno, kjer sem si najprej izplaknil grlo, ki je bilo že do hudega suho. Kar hitro je postal živahen naš pogovor, ki ga je presekala novica: Gergolet je tukaj.

Gospod Janez, koliko je ura? me je vprašal potem, ko sva se pozdravila.

Pol osme kaže moja.

Pisali ste pa, da pridete ob osmih! Naši vlaki pa navadno vozijo z zamudo in ne prihitkom!

Tedaj sem se domislil, da sem res tako uro navedel v pismu. V naglici namreč sem gledal v voznem redu drugi dan, ko vozi vlak z drugim urnikom, tako da je Gergolet storil ne le svojo dolžnost, marveč je bil celo pol ure preje na mestu.

Kje pa imate konja? sem vprašaje pogledal po cesti.

Ali ga ne vidite? Tistile črni tamle!

Pa tisti ni četveronožec, je četverokolec!

Kaj mislite da smo mi v Gildi kar tako! Tudi tukaj se vozimo z avtomobilom. To je avto mojega sosedu, ki se mi je ponudil za danes in jutri, in tako smo že tudi za jutri preskrbljeni, če vas bo volja, da kam pohitimo.

NA ESTANCIJO

Skozi La Gildo drži široka cesta. Kdor to deželo pozna, že ve da "široka cesta" ne pomeni vselej tudi "dobre ceste". Toda cesta je, in kdor ne more voziti naprej, lahko kar tam čaka, kdo mu bo pomagal iz luže ali jarka. Kadar bo šla pšenica v stročje bob pa v klasje, bo nedvomno vse argentinsko polje prepreženo z izbornimi cestami, toda dandanes je pa še marsikje treba brazdati po vegastih kolovozih, ki jih od časa do časa izravna stroj.

Najin voznik se je nad cesto manj spodtikal kot pa jaz. Pritisnil je na motor, pa smo kretali in okretali brez nezdod, zavili iz glavne ceste vstran in krenili kmalu skozi mejne lese. Sonce je med tem že vtonilo za gore, ki jih je bilo videti na zapadnem obzorju. Tam iz dalje pa nas je pozdravljala skupina visokih dreves.

Tamle je pri nas, je pokazal Gergolet.

Brezbržno so se pasle črede krav ob našem potu. Zahrzali so konji, ko smo zbrzeli mimo in se pognali v tek čez svoj prostrani pašnik. Še malo in smo postali pred hišo. Bil je že precej gost mrak. Psi, ki so zagnali preje svoj glasni lajež, so mene pač malo sumljivo ogledavali.

Z veselim nasmehom je prihitela nasproti mama in mi predstavila družino: dva krepka sinova, Srečkota in Zorana, dve hčeri, Danico in Emico, in še najmlajšega Pepeta.

To sta pa nečak Kacinova, sinova njegove sestre, ki živijo v San Baslio, kamor bomo šli jutri, če bo prav. Je kakih 30 km daleč in je sedaj prav lahko iti.

Kar noč je nastala med tem, tako, da ni bilo več mogoče ogledati ničesar. Zato so me kar v hišo spremili, kjer me je že čakalo vse potrebno, da se otresem prahu in umijem, ker sicer bi res "v potu svojega obraza" večerjal.

Zbrala se nas je polna miza. Pa ne samo krog mize je bil poln, temveč polna miza sama nam je ponudila marsikaj tečnega in okusnega in sem se prepričal, da beseda o "debelih kokoših" v pismu s katerimi so me vabili, ni bila samo beseda. Tedaj šele, ko sem udobno sedel k mizi sem začutil, da je v mojem želodecu dosti praznega in smo jedli in pili in dobre volje bili, da smo pozabili, kdaj je bila polnoč po novi in po stari uri. Drugi dan tako ni bila v načrtu maša, ker ni tam nikjer blizu cerkve, kajti kapela v Gildi nima niti plaščev in zato bi tam nikakor ne mogel imeti maše.

Menda si Gergoletovi marsikdaj kaj zapoje, toda malokdaj je najbrže bila slovenska pesem tako glasna kot oni večer.

Kar pretesna nam je postala soba, pa smo stopili

ven pred hišo, kjer nas je prijetni vetrič in božje nebo še bolj razigralo. Ene pesmi smo znali, drugih pa tudi ne... toda ni nam jih zmanjkalo ne posvetnih ne božjih dokler ni zaključil našega pevskega venčka "v Gradu na placu en purgar stoji...". Tako smo peli in modrovali a nazadnje je le bilo treba reči lahko noč.

Kar na kratko sem si zmolil večerno molitev, in kar hitro sem se preselil v "drugo deželo"... Skozi divji boj so me nosile moje sanje. Avijoni so hreščali, z besnim pokom so udarjali topovi in bombe, z bliskom so treskale granate... Tako je pokalo in bliskalo, da me je zbudilo — pa niso bile sanje, marveč prava nevihta je treskala in razsajala okrog vogla. Z močnim sunkom je poganjalo ploho skozi odprto okno, ki ga je bilo treba zapreti. Bila je šesta ura zjutraj... In današnji načrt?...

RAČUN BREZ KRČMARJA

Da, načrt je šel po vodi! Nameravali smo pohiteti naslednji dan v San Basilio do Koničevih. Po njihovem pripovedovanju sem vedel, da bo tak naliv onemogočil pot čez potok svete Katarine... Zares, kar po vodi je šel načrt...

Pa sem se obrnil v steno... Toda ne tako žalosten kot judovski kralj Ezekija, ko je zvedel, da bo umrl... Nisem se menil več ne za sanje ne za nevihto. Tudi poznega jutra nisem pozdravil. Zaspal sem tako, kot še deset let ne... Šele ob 10 uri sem se zbudil, ko so bili že v skrbeh, če se mi ni kaj zgodilo.

Ko sem videl uro, me je bilo kar sram... To je res, da nisem ničesar zamudil, toda mene še sedma ura nikdar ne najde na postelji, a danes me je pa deseta... Skozi pluskanje deževnih kapelj po drevju, ki mi je prineslo skozi okno ljubko melodijo deževnega jutra, je klepetala ura budilka: "kdor dolgo leži, kosilo zamudi... kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja"... Pa sem nevoljno premeril njeno očitanje v tisto, kar je bilo meni bolj po godu in je ob enem vsakomur na mestu kot prva misel vsako jutro: "Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo"... Potem mi je ura ponavljala to pesmico.

Pa nisem bil zaspanec samo jaz. Deževno jutro je tudi drugim spanje potegnilo čez navado drugih dni.

Dež je nekoliko prestal in sem stopil, da si ogledam okrog vogla. Na dvorišču je vsepolno vsakojakega cvetličnega rastlinja. V sredi se košati palma, ob njej pa hruška...

"Poglejmo no, je menil gospodar, če je še kaj na njej. Včeraj so bile še tri zelene hruške".

Pa smo zastoj iskali na drevesu in po tleh... Same se niso pojedle, mačka jih pa tudi ni... Menda jih je vihar! Pa tako do hudega, da ni pustil ne peček ne peclja... Mene je pa ta hruškova zgodba spomnila deževnih juter, ko smo doma hiteli otroci pod "šeničke" in "lovenčke" in drugo drevje zgodnega sadu, mati so se pa potem jezili, ker nismo jedli zelja, ker smo bili sadja siti... "gunevat! nabral bi jih, pa prinesel, da bi bile za predjužnik!"

"Tega pa ne uganete, gospod Janez, kaj je tukaj spodaj", je pokazal gospodar obod bencinskega soda.

Kmalu se je razkrila skrivnost. Pepe je privzdignil obod. Plašno se je zvila v klobček vitka žival in me zabolila z ostrim pogledom in še jezno zarenčala.

Lisica je, sem spoznal. Sicer ne "rujavka" temveč skoraj "sivka", toda vedno lisica, ki so jo ujeli oni dan na polju.

RACA NA VODI

Malo naprej je dež nalil precej veliko mlako. To je bilo veselje za race. Večjega praznika pač ni zanje! Zgovorno so kvakale in si pripovedovale vesele zgodbe, samo da je njihov način nekoliko smešen: vse so

pripovedovale, poslušala pa ni kar nobena...

Smešna žival, sem pomislil. Pa je žival! Kdo bi ji zameril. Slabše je to, da je tudi ljudi takih, ki podobno kot race, imajo samo kljun za žlobudranje, nimajo pa ušes za poslušanje. In vendar nam je Gospod Bog dal en sam jezik, ki je z dvema ograjama zagrajen in dve ušesi, ki sta na široko odprti...

Spomnil sem se pa še neke basni, ki jo je napisal španski Iriarte o raci, ki se je neki jako ponašala.

Takole je modrovala sama s seboj, toda dovolj glasno, da so jo lahko drugi slišali: "Imenitnejšega bitja pa prav zares ni naredil Stvarnik kot sem jaz: hodim, plavam in frčim... Le kje je bitje, ki se more meriti z mano?" Ponosno je zakvakala samozavestna rasa in zaničljivo pogledala na kačo, ki je od blizu poslušala to račjo modrost...

Basen ne pove, če je rasa poslušala, kaj je nato povedala kača. Pač pa nadaljuje basen z besedmi koče: "Res je, da hodiš, — toda ne kot general... Plavaš res, — toda ne kot ščuka... Frčiš? toda ne kot orel!... Kaj vreden je tisti, ki zna eno stvar dobro, ne pa tisti ki se ponaša da zna vse, pa vse le napol napravi!"

Pisatelj pa pristavi še to, da zgodba ni zapisana v pouk racam in ne v pohvalo kačam, pač pa ljudem, ki se od bahave race po potrebi uče skromnosti...

No, pa ni treba misliti, da so se race dale kaj zmotiti v svojem zadovoljnem kvakanju in žlofanju po luži. Tudi kokoši so se malo menile za naše modrovanje, pač pa so jo ubrale naravnost pod ogromen sklad koruze.

PESEM PLODNEGA POLJA

Spet in ponovno so prihajali deževni vali, pa se je spet zvedrilo, da smo stopili dalje na ogled estancije, ki je vsa oživila v svežem zelenju, ko je blagodejni dež poživel že osušeno rušo. Veternica je tekmovala z vetrom in sunkoma nalivala vodo v ogromni rezervoar iz katerega se napajajo živali. Tam zadaj za nizkim poslopjem, ki služi za žitno skladišče, so hrcali konji. Radovedno so stegnili vratove, ko so nas opazili; a tudi jaz sem radovedno pogledal. Sem mislil, da bo tam nekaj konjskih parov, pa je bilo kakih trideset konjičkov, ki so nas bistro gledali. "Toda to je le majhen del vseh konj, ki jih imamo. Vseh je 120, tako so mi pojasnili. Tele smo pripeljali včeraj, ker jih bomo danes in jutri rabili na delu. Drugi pa se pasejo. Saj ste jih videli sinoči doli ob potu!"

Še naprej smo pogledali. Tam onstran ograje je bilo videti v visokem ščavju neko gibanje.

"Ku-či! ku-či!... je zaklicel gospodar in zategnil z glasom. Na daleč tja je oživilo visoko bilje in kmalu je pridrvela čreda prašičev, črno pisanih, ki so nas zvedavo in nezaupno gledali iz primerne razdalje.

Ne verjamejo, da je zares, je menil gospodar. Na-

Patos Vicas v estanciji Los Nanduces

NEKAJ ZA STARIŠE

ZMOTNA VEST

Glas vesti, to je spoznanje o pravilnosti ali nepravilnosti dejanja, mora biti vodilo življenja. Vedeti, da je kako dejanje napačno, a ga storiti kljub temu, to je greh. Po vesti se javlja dolžnost. Proti dolžnosti pa se oglašajo slaba nagnenja, strasti in slab zgled, kar človeka vleče na krivo pot.

Zgodi se pa večkrat, da je razum napačno, zmotno poučen. Na razum vplivajo naziranja, sodbe, mnenja ljudi, ki z njimi človek občuje, pa tudi knjige in časopisi, ki jih čita. Vsa ta zunanost, vse te sodbe, ki so prav dostikrat zmotne, tako prepoje človeka, da se notranji glasnik, ki bi v marsičem drugače veleval in drugače razsojal, nekako zaduši in zagluši, da se nekako sprijazni z njimi ter jih sprejme kot pravilne in resnične. Človek ravna v takem slučaju sicer po vesti, a njegova vest je zmotna.

Zmotna vest je posledica krivih nauk, zanemarenega pouka, občevanja z nepoučenimi in zlobnimi ljudmi, posledica slabega, zmotnega beriva. Zmotnih nazorov, napačnega mnenja, neutemeljenih predsodkov, krivih nauk je danes vse polno med ljudmi, še več po knjigah in časopisih, zato je pa tudi mnogo napačnih in grešnih dejanj, grešnega početja med ljudmi, dasi jim vest radi tega morda prav nič ne očita. Taki ljudje morda celo še obsojajo druge, ki niso istega mnenja.

Naj pojasnimo to dejstvo s preprostim zgledom iz življenja: Danes n. pr. je dokaj ljudi, ki takorekoč z mirno vestjo tiskajo, prodajajo, čitajo in podpirajo take časopise in knjige, ki spodbodujejo veljavo, ugled svete Cerkve, ki širijo nenravnost, ali priporočajo stvari, katere vera in nravnost obsoja... Dostikrat je v tem ravnanju tudi zlobnost in hudobija, nemalo-

vadno jih kličemo popoldne in gredo potem nad koruzo. Žival ve, da ni še tista ura, zato se jim vse to zdi sumljivo.

Sele, ko so odmaknili vrata so se prasei opogumili in se pognali proti izhodu in že se je vlila njihova čreda proti koruznemu skladu, kjer imajo vsak dan praznik po svojem prašičjem okusu.

Kakih 120 lepih živali, že precej rejenih, je drvelo h okusnemu "kosilu".

Zadnja leta so na estanciji pridelali veliko lepe koruske. Gospodar estancije, mož nedostopen za novi način gospodarstva, se je komaj dal pregovoriti svojemu skrbnemu upravniku našemu rojaku Gergoletu, ki je točasno upravitelj te estancije, da je spremenil način gospodarstva. Vsi poskusi z žitom in poljedelstvom so se zadnje čase slabo obnesli. Žito in koruza je tako poceni, da ne plača niti dela. Začeli so zato z živinorejo, z živino za zakolj. Imamo kakih 200 govedi, ki so last gospodarjeva. Lani že so začeli s prašiči, katerih je letos že 120. To je pa last pol gospodarja pol pa upravnika in obetajo zato Gergoletu lep dohodek. Neprodani pridelek koruske, katere je bilo dva velika sklada bo dala glavni pogoj prašičjereji. Koruza se hrani po ar-

kdaj pa vendar tudi zmotna ali celo topa vest.

Na Francoskem so svoj čas glasovali za proticerkvene postave: za ločitev Cerkve od države, za izgon redovnikov in redovnic, za razkristjanjenje šol, za razpočoko, za ločitev veljavno sklenjenih zakonov, za konfiskacijo cerkva in cerkvenega premoženja, tudi taki poslanci, ki so bili vzgojeni v redovnih šolah in samostanskih zavodih. Zmotno vest so jim napravili plitvi časopisi in po njih ustvarjeno "javno mnenje", posebno pa občevanje z osebami proticerkvenega kova.

Zmotna vest je navadno zadolžena vest, vsaj v današnjih razmerah, ko imajo ljudje dovolj šol in dovolj prilike, da se pouče v verskih in npravstvenih vprašanjih. Iz tega pa je hkrati razvidno, kako važno je, da iščemo pravega pouka tam, kjer ga sigurno najdemo, ne pa v časopisju dvomljive vrednosti ali pa v izrazito protiverskem ter protinravnem časopisju.

Ako bi danes kdo pri nas zagovarjal svoje grešno početje — tako ali tako — s tem, da ni bil poučen, bi se mu lahko reklo in povečini tudi moralo reči: "Vedeti nisi hotel, ker se nisi dal poučiti, ko bi se bil lahko. Tvoja nevednost je pred Bogom neopravičljiva — zadolžena."

Kdor je v mladosti skrben za pouk v verskih in npravnih resnicah, komur pozneje, ko izstopi iz šole, božja beseda ni deveta briga, kdor se varuje pokvarjene tovarišije in nevarnega beriva, bo ostal vsekar poštenjak. Ravnal se bo v vsem in povsod po zapovedih božjih; sledil bo glasu svoje vesti, zaslužil bo priznanje vestnega človeka.

Vestnost je lastnost, ki človeka priganja, da se v vseh stvareh in pri vseh opraviilih posvetuje s svojo dobro vestjo. Kar mu vest nasvetuje kot dopustno ali celo potrebno, bo izvršil točno in natančno.

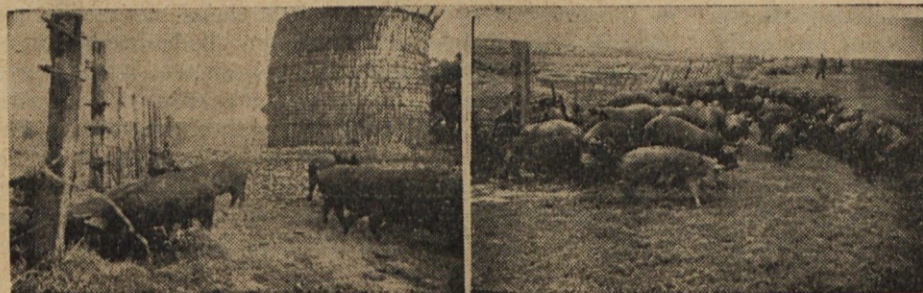
Kdo je srečnejši od vestnega človeka, ki stori vselej le to, kar je dobro in častno! Spoštujejo ga vsi, sam

gentinskem polju v velikih skladih. Pobrana in izličkana koruza se nagromadi v okrogle sklade pod milim nebom. Sklad, po špansko "troje" je zgrajen slično kot naše apnece. V eni taki kašči nagromadijo koruzo, ki čaka kupea. Pač je je sedaj škoda za kurivo, ko pa lahko mnogo več da kot krmilo za prašiče, kateri imajo nepopisno veselje, ko rijejo po razmetanih češarkih in drobce zlato zrnje.

Da ste jih videli, kako so mlaskali in grulili. Zato sem nameril fotografa, da si ohranim podobo tega "svinjskega praznika". Dobro uro so rili in vrtali prasei dokler ni bila njihova mera polna. Niso se menili za dež, ki je še in še postrašil. Ko je bil njihov obed končan so se zapodili še v mlako in si postregli s pijačo in še nato brez ugovora vrnili v ograd, ki je njim odkazan.

Tam na oni strani hiše nekje je zakikirikal petelin, na strehi je zagrulil golob; malo dalje tam so gagale gosi, katerih dolgi vratovi so se obrnili proti potu, po kateri je drvela "Amazonka" — Emica na konju, ki se je vrnila od soseda. Za njenim liscem, iskrim konjičkom, pa je hrazilo krasno žrebe.

(Dalje sledi.)

Dos edificios de una estancia en Rio IV.
El gran troje de maíz, que perdió el valor comercial no dejó de proporcionar un buen alimento a los chanchos.

Ob spominu na rajno mater

13. maja bo minilo leto, ko so dokončali tek svojega življenja. Gorje, ki ga je vojska navalila čez naš dom in naš narod je mater strlo in 13. maja so jih dobili zjutraj mrtvo.

Koliko spominov, prelepih spominov na dobro mater!

14 nas je bilo. Le kako so mogli imeti mati tako veliko srce, da so ga za vsakega toliko imeli in da so za vsakega imeli celo srce! Bog dela v maternem srcu čudeže. Malodušne človeške matere se strašijo žrtve in se boje, da bo njihov dom premajhen in njihovo srce raztrgano, če bo zrastle družina.

Naša mati so doživeli in dokazali, da jim je srce s številom otrok rastle in ga je bilo vedno več za vsakega izmed nas. In vsaka nesebična, velikodušna mati, oprta na dobroto božjo lahko najde način, kako razmakniti tesne stene svojega srca in svojega doma. Tiste matere so to, ki so doumele svoje veličastno nalago materinstva, ki na najpopolnejši način posnema odrešilno delo Odrešenikovo, ki se je dal za vse, Vsega se je dal, nič ni zase obdržal in še hladilnemu jesihu in blažilnemu vinu se je hotel odreči zato, da bi za grehe človeške slabosti zadostil. . . .

Nad tistimi materami in njihovimi družinami, ki se tako nesebično, tako velikodušno darujejo za svoje otroke kot se je naš Gospod za nas, vedno čuva On, ki je Oče iz čigar rok so nas naše matere sprejele, da nas Njemu odgoje in k Njemu pripeljejo. Tisti Oče nebeški je čuval nad našim domom in čuva nad vsakim domom v katerem je vera iskrena in neomajna.

Da! Veliko je bilo srce materino!

Marsikdaj orosi solza oko ob spomilih njihove ljubezni.

Pač nikdar se mi pa ni pokazalo to materino srce v taki lepoti kot oni dan, ko smo si slednjič roke podali, ko so njihove slabo zatajene solze glasno kričale bolest slovesa.

"Sin moj! Pojdi! Vem da so tamkaj ljudje, kateri so potrebni duhovne tolažbe. Pojdi! Morda boš pa rešil kako dušo, da se ne pogubi! Moj blagoslov in moja molitev naj te spremlja!

**

"Ljubo doma, kdor ga ima" . . . Bil sem šestleten otrok, ko so mati krpali naše otroške obleke, sedeč na klopi ob oknu, jaz sem jim pa "pomagal". Vsaj zdelo se mi je, da je moje delo kaj koristno, če tudi je bil onemara več za oviro. Gotovo so nam marsikaj lepega povedali med tem, a v spominu mi je ostala beseda "Ljubo doma, kdor ga ima". Nisem doumel, kaj to pomeni; komaj slutil sem nekoliko. Saj prosjakov brezdomcev je bilo tudi tedaj dovolj in smo jih videli vsak dan. . .

Pozneje, ko sem moral v svet in ven iz toplega doma polnega ljubezni v hladne učilnice tujih šol, se mi je mnogo krat sprožila bridka solza ob misli: Ljubo doma, kdor ga ima.

Danes sem spreumel do kraja, kaj so hoteli mati povedati z onimi Slomškoviimi besedami! Junaško so prenesli nešteto prebriskih preiskujenj in bolečih zgub, pa so zmagali vselej. . . Ko je prišla nadnje poslednja preskušnja in so izgu-

pa uživa notranjo tolažbo in mir vesti, ki je za človeka večja sreča kot vse zunanje dobrine.

Človek, ki se za opomine svoje vesti ne zmeni veliko, bo ravnal brezvestno. Brezvestnež je v nevarnosti, da mu vest polagoma odpove in popolnoma otopi, da postane neobčutna. Kdor se namreč kljub očitkom vesti vdaja grehu in zlobnosti, kdor je takorekoč zakanpan v hudobijo, postane nekako top. Vest mu otopi in se ne oglašja več; zato pa je tak človek sposoben za vse hudobije. Drugega pomočka zanj ni, kakor da ga domači priporoče božjemu usmiljenju in rasvetljenju božje milosti.

El día 13 de Mayo se cumplirá un año de la muerte de Francisca Hladnik, mamá de P. Juan. Se oficiará pues ese día a las 10 h un funeral en sufragio de su alma en la iglesia de Santa Rosa (Pasco y Belgrano).

bili dom, ki so ga morali zapustiti na begu pred vojnim požarjem, je njihova odporna sila še vzdržala toliko, da so pripeljali družino nazaj domov in nato je na opustošenem domu ugasnilo njihovo življenje.

Ljubo domá, kdor ga imá!

Danes smo brezdomci vsi. Naše dobre matere so se pre-mnoge že preselile v večne domove od koder gledajo naše boje in nam iz višin pomagajo. Ne pozabljajmo jih, če so nemara kake naše pomoči potrebne!

Njihova prošnja pa bo pri nebeškem očetu veliko pre-mogla, da nam bo on pomagal v naših osebnih potrebah in da nam bo naklonil, da bodo tudi naši domovi spet vstali obnovljeni iz razvalin.

**

13. maja bo obletna sveta maša za rajno Frančiško Hladnik pri sv. Rozi ob 10 uri. Povabljeni ste k tej sveti daritvi za dušni pokoj matere g. kaplana Hladnika.

Zgled otopelega brezvestneža imamo na franco-skem zloglasnem pisatelju Voltairju. Zabredel je bil tako daleč, da je v pismu in besedi zasmehoval vero in Cerkev. Ko je resno za smrt zbolel, se mu je pač zbudila vest. Zaželel je duhovnika. Toda brezbožni to-variši so obstopili njegovo stanovanje ter dosledno svo-ji neveri in naukom Voltairjevim nikakor niso pustili duhovnika blizu. Voltaire je začel obupavati in bes-neti. Umrl je v obupu brez duhovnika in brez sv. za-kramentov. Vest se mu je zbudila liki vulkan, ki dolgo časa miruje in počiva, a prejšnji zaničevalec Kristu-sove vere ni dobil prilike, da bi se bil spraval z Bogom.

CAPITULO CUARTO

Los soldados habían comenzado a trabajar ya antes de salir Azbad del campamento de Hilbudi. Los grupos dispersos se veían vigilados por jefes y oficiales. Toda la infantería, tanto la de armas pesadas como la de ligeras, era observada atentamente por Hilbudi, mientras dirigía personalmente a la caballería, revisando los equipos y probando si las espadas y los cuchillos de los soldados estaban bien afilados.

Creían todos que cruzarían a medianoche el Danubio. Los caballos, que ya habían comido, estaban preparados; echados sobre paja, vestidos con todas sus armas, dormitaban los soldados.

Hilbudi no quiso caer a ciegas sobre el territorio esloveno. Mandó a los más veloces jinetes a través del Danubio para que averiguasen la posición de Svarun y sus tropillas, porque le importaba mucho.

Justiniano le había notificado el triunfo del general Belisar sobre los vándalos y su ocupación de la ciudad de Cartago en Africa. Mientras tanto el rey vándalo Gelimer iba reuniendo los últimos restos de su diezmado ejército, el que sería derrotado con seguridad en poco tiempo por el poderoso Belisar. Por eso el Emperador proyectaba preparar grandes festejos en Bizancio, para recibir al general y glorificar sus triunfos, para enseguida después de año nuevo. Necesitaba dinero y víveres. Hilbudi podía conseguir suficiente cantidad de ganado para convidar al ejército triunfante, pero no dinero. La orden dada era golpear a los eslovenos en un combate para quitarles los animales, que serían enviados camino a Bizancio. El Emperador firmó: Justiniano, Vencedor de los Alanos, Vándalos, Gobernador del Africa.

No alegró esta carta a Hilbudi. En verdad, él tachaba de bárbaros a los eslovenos, pero su nobleza comprendió que era esa una excursión de ladrones, humillante para todo verdadero soldado. Cuando debía perseguir a los ladrones eslovenos, cuando debía enfretarse con un gran ejército, mucho lo satisfacía la tempestad guerrera. Pero ya los eslovenos estaban domesticados. Pastaban en paz los rebaños en sus tierras, no podía atacar él a pastores, él, un guerrero, un general.

Por todo eso a Hilbudi no lo enardecía la incursión. Humildemente obedecía a una orden imperial, pero deseaba de todo corazón no tener que masacrar a pastores, mas topar con una poderosa resistencia de parte de los eslovenos.

Mandó, pues, a las avanzadas a través del Danubio. Esperó noticias durante ese día y aún el siguiente. El ejército, en expectativa, observaba las negras sombras que cruzaban por la frente de su comandante. Volvieron al anochecer los últimos enviados. Aquellos tres que pasaron tan cerca de Iztok, cazaron en el bosque a un joven esloveno que por mucho tiempo resistió a contestarles. Los soldados entonces lo cogieron por las manos y por los pies y lo colgaron entre dos árboles, encendiendo fuego debajo de su vientre y quemándole la cintura con tizones llameantes. En medio de espantosos tormentos, reveló el esloveno que el castillo de Svarun estaba más allá de la montaña, y que en él había reunidos

gran cantidad de rebaños y escondidas inmensas riquezas. El esloveno no explicó que los tales rebaños estaban formados por todos los guerreros eslovenos y antoves reunidos y no por ovejas y carneros. Trató así de engañar a Hilbudi para que no llevara consigo en su temeridad a todos los soldados del fuerte y para que los eslovenos lo vencieran más fácilmente. Cuando, a toda vista, el agonizante esloveno traicionó a Svarun, un bizantino sepultó en su corazón la espada y volvió al fuerte con los otros exploradores.

Hilbudi se alegró de las noticias. Eligió al mejor grupo de infantería y a unos caballos, que en caso de apuro, volverían rápidamente al fuerte a buscar al grueso del ejército.

Se alegró, pues así supo la ubicación del castillo en el cual debía encontrar una defensa heroica. Lo alegró también el hecho de ser el de Svarun, el jefe de los eslovenos.

Seis oficiales dispusieron la tropa. Hilbudi entró en su tienda y colgó de su cintura una pesada espada; puso sobre su cabeza el más pesado y hermoso yelmo. Era necesario resguardarla de las piedras que caerían más tarde de entre las alamenas del castillo. El yelmo estaba dividido en cinco partes plateadas separadas por botones de oro. En la parte delantera refulgía la cruz, engarzada con piedras preciosas. A la izquierda, estaba profundamente grabada una hoja de olivo; a la derecha, una corona. Las doradas letras alfa y omega brillaban bajo la cruz.

Cuando salió del fuerte ya esperaban las tropas delante del puente. A una seña de su mano las filas se movieron, los troncos del puente chocaron entre sí y causaron un ruido sordo.

Hilbudi no quería que los eslovenos los vieran, pues entonces enviarían sus ganados a los bosques oscuros, donde sería difícil hallarlos; era por eso que cruzaron durante la noche la llanura que los separaba de la garganta.

Prohibió sonar las trompetas durante el camino; recomendó evitar que las espadas y las flechas entrechocaran e hicieran ruido. Con ligero paso las tropas cruzaban los altos pastos, que se desmenuzaban y deshacían bajo sus pies. Los guerreros hablaban quedamente y narraban alegres cuentos guerreros. En todas las mejillas se reflejaba la alegría y la despreocupación, como si fueran camino a una visita. Creían firmemente en su invencible Hilbudi que ya tres años los conducía de victoria en victoria.

En el campamento esloveno, después de la llegada de Iztok en medio de la noche, se reunieron los patriarcas por consejo de Svarun. Discutieron mucho sin llegar a unificar sus opiniones. Algunos aconsejaban esconder a la tropa en el castillo, arrear allí el ganado que serviría de alimento y al sobrante, llevarlo lejos de allá, a los escondidos bosques y gargantas en donde no lo encontraría Hilbudi. Apoyaban esto los patriarcas antoves. Los eslovenos a las órdenes de Svarun exigían que se levantaran inmediatamente las tropas para ir por el empinado camino al encuentro de Hilbudi y echarlo de su posición. Las opiniones se cruzaban; el tiempo huía.

Entonces se irguió el patriarca Radogost y habló:

— Hombres, las estrellas huyen tras el horizonte; Hilbudi jinetea hacia aquí mientras nosotros discutimos y esperamos ver las espadas bizantinas suspendidas sobre nuestras cabezas. Aconsejo que se presente Iztok, noble joven, hijo de nuestro jefe, con quien están los dioses; que se pare entre nosotros y diga su sabia palabra. La Providencia le enseñó al enemigo en la oscuridad de la noche; ella le inspire ahora un sabio consejo y nuestras grises cabezas se inclinen ante el radiante pensamiento del joven sobre cuya frente arde una clara luz.

Todos se sorprendieron, Svarun más que nadie. ¡Entrar un joven en la reunión de los patriarcas! ¡Nunca! ¡Jamás! Se miraron, pero nadie se levantó para responder. Nadie lo contradujo.

Radogost repitió nuevamente:

— ¡Se sorprenden! ¡Callan? Yo les digo: ¡Los dioses quieren la palabra de Iztok!

— ¡Los dioses lo quieren!... — Murmuraron y suspiraron en el Consejo. Radogost fué solo en busca de Iztok.

Temeroso, casi asustado, con la cabeza humildemente inclinada entró Iztok en la solemne reunión. Svarun tomó la palabra:

— Hijo mío, la asamblea de los magnos y expertos guerreros de la célebre tribu de los antoves y también la de los eslovenos requirió tu presencia con su silencio; con su silencio, te digo, porque nos hizo estremecer el consejo de Radogost. Dijo que a tí, un joven que apenas tiene la espada ensangrentada por la sangre del jabalí y del oso, te inspirará la Providencia como debemos recibir a Hilbudi.

Iztok juntó las manos y se inclinó profundamente:

— Galopé como el huracán. Aún no llegaron mis compañeros. ¿Quién sino los dioses ayudó a mi caballo? ¿Por qué murió en casa y no allí, lejos, en la garganta? ¿para qué nuestro ejército durmiera tranquilo y no supiera que se acerca a él el demonio de todos los eslovenos: Hilbudi? La providencia encendió a la luna para que pudiera distinguir el resplandor de las tropas. Moraria huyó al bosque para no caer sobre mi caballo. A ellos sacrificaré el mejor carnero. Si ustedes me llamaron, debió inspirarlos el mismo Perun. Yo les digo: Patriarcas y magnates, valientes guerreros, vayamos con todo el ejército al encuentro de Hilbudi. ¡Sorprendámoslo por las cuatro partes; numerosas deberán ser nuestras hachas para partir sus escudos; muchas nuestras lanzas para agujerear sus corazas; muchas nuestras espadas para cortar sus yelmos bizantinos!

— ¡Tú hablaste! Hombres: hablen ustedes.

A este pedido de Svarun, se levantaron los patriarcas y dijeron a una sola voz:

— ¡A Hilbudi! ¡Iztok es grande!

En el acto todos se desparramaron por el fuerte para elegir a sus guerreros. Svarun tenía el supremo comando; a su alrededor se dispusieron los más valientes heroes. De la cintura para arriba todos estaban desnudos. Todos habían luchado ya con fuerza, conquistando honor. Ese muro de pechos eslovenos debía dirigirse hacia el valle para caer sobre Hilbudi y cerrarle el paso al castillo. Estaban armados con pesadas lanzas a las que tiraban con tal fuerza que huían cualquier escudo y agujereaban cualquier loriga a más de treinta pasos de distancia. Poderosas espadas pendían de gruesos cinturones; algunos llevaban también hachas, otros pequeños escudos. Todos iban a pie, tan sólo el anciano Svarun montaba a caballo y tenía, por sobre el cuero de cordero, una coraza, regalo de los hunos.

La misión más pesada estaba en manos de Iztok a quien le fueron recomendados los jóvenes, que debía llevar rápidamente por sendero laterales, colinas y tupidos bosques, a atacar al ejército de Hilbudi con flechas y emboscadas. Alrededor de Iztok hervía la juventud, con los carcajes llenos de flechas; probaba sus arcos en el prado y suspiraba por iniciar la lucha. Cada joven tenía en la cintura un corto cuchillo para utilizarlo en la lucha cuerpo a cuerpo con los bizantinos.

La división dirigida por Radogost, el más valiente pa-

Iztok en la reunión de los patriarcas

triarca, tenía el arma más importante: la maza, el martillo guerrero, que se enseñorea terrible de los cascos enemigos. El que era alcanzado por ella en la cabeza, caía, si no muerto, desvanecido. Este grupo tenía la misión de irrumpir en la lucha en medio del desorden cuando se forma el tumulto.

Otro ejército estaba a las órdenes de Krok, el trompetero. Tenían la más grande variedad de armas junto a muchos cuernos. No eran verdaderos soldados pero sí provocadores intrépidos; siervos y pastores, músicos de las montañas que con terribles aullidos, trómpeteos y ruidos acobardaban al enemigo.

También tenían los vigías una importante tarea. Debían arrastrarse imperceptiblemente a todas las alturas y vigilar para que Hilbudi, llevando la delantera, no atacara al castillo. Bien sabían que los bizantinos solían moverse por las gargantas y hacer verdaderos caminos a través de las montañas, en vez de desplazarse por los valles.

Una vez ordenadas las tropas Svarun rezó una oración; después dió una señal a la que el ejército se desparramó por los caminos, sin ruidos, sin gritos ni murmullos, como si fuera tragado por el oscuro bosque. El se movió el último; sus hombres se arrastraban por lugares apartados, cruzaban arroyos, no dejaban huella tras sí. Después de tantas luchas, Svarun sabía ser previsor. Bien sabía que Hilbudi enviaba siempre delante suyo a vigías montados en veloces caballos. Si estos descubrieran en la hierba huellas de pisadas, Hilbudi se retiraría rápidamente para vencerlos en alguna celada.

Cuando en la mañana apareció la aurora, Liubíniza salió del castillo acompañada por todas las jóvenes, que se reunieron bajo el tilo a ofrecer a Perun un hermoso cordero por que favoreciera la victoria paterna.

Unos pocos hombres guardaban al castillo, entre ellos estaba el músico Radován, que accurrucado en las alamenas apretaba el laúd bajo el brazo y temblaba pensando en lo que iría a pasar. Temía a la sangre, el grito guerrero "hería su delicado oído", así aseguraba. Estudiaba detalladamente hacia donde huiría cuando anunciaran la derrota de los eslovenos.

BOG IN NAROD V HITLERJEVI NEMĀIJI

Vatikanski list "Osservatore Romano" je v eni svojih zadnjih izdaj povzročil precejšnjo senzacija med Italijani, ko je v njej ponatisnil nekatere odstavke iz nacijske knjige "Bog in narod", katere se je v NemĀiji prodalo nad 180.000 izvodov, katero pa je le malo Italijanov videlo. Iz te knjige, kakor to navaja list, se razvidijo načrti, ki jih imajo nacija za uničenje krščanstva. Tako se v njej povdarja, da ima Hitler izvojevati še eno bitko, namreč bitko za dušo Nemea, in v tej

bitki, da je na eni strani Kristus, na drugi NemĀija, in, da si stojita zdaj nasproti simbola dveh dob namreč križ in meč; križ pa ima dve krili, katoličanstvo in protestanstvo, in nacijski boj zdaj velja obema. V NemĀiji, pravi knjiga, išče Boga vsak po svojem načinu, a nihče se pri tem več ne obrača niti proti Rimu, niti proti Jeruzalemu, češ, da je edino NemĀija za nje obljubljena dežela.

SMET ZA DOMOVINO

Berlin, 14. januarja (Radio-NBC) — Berlinski radio je nedavno sporočil tra-

gično in junaško zgodbo nekega hrvatskega polkovnika, ki se je pridružil jugoslovanski osvobodilni vojski; vest je prišla iz Zagreba. Polkovnik Stjepan Neuberger, ki je bil v "redni hrvatski vojski", ne pa pri vstaših, je bil poslan nekam v Bosno, da bi zatri vstajo. Namesto tega se je s svojo četo pridružil četnikom. On in njegova četa so napadli vlak v katerem so bili predstavniki vstaškega vojaškega poveljništva.

Neustrašenega polkovnika so pozneje vstaži ujeli v zasedi in obsodili so ga na smrt ter v Zagrebu ustrelili.

Ob slovesu

Pred petimi leti je prišel kot najvišji predstavnik naše domovine v Buenos Aires g. dr. Izidor Cankar, imenovan za poslanika, ministra Jugoslavije.

Dr. Cankar je v slovenski javnosti široko znan. Deloval je kot profesor umetnostne zgodovine na ljubljanski univerzi. Slovenski sin, odličen slovenski pisatelj in učenjak ni bil manj navdušen kot Jugoslovan.

Buenos Aires je teška politična postojanka. Dr. Cankar je vedel to in je modro iskal načina, kako bi vse naše ljudi pridobil za pravo domoljubnost.

Sedaj odhaja v Kanado. Ukajaj?

Po bojnem viharju, ki je našo domovino zajel, bo spet nastala tišina. Tedaj bodo sedli diplomati k zeleni mizi, da svet na novo uredi. Tudi Slovenci moramo poskrbeti, da bo sedel k zeleni mizi naš zastopnik, ki bo znal naše pravice

DAVID DOKTORIČ:

Glasbena kultura med primorskimi Slovenci

DOKAZ NAŠE PRAVICE DO ŽIVLJENJA

Najprej naj določim, kaj so meni "primorski Slovenci" v sledeči razpravi. Ta pojem naj mi služi v teh vrstah kot označba za vse Slovence, ki so ostali od l. 1918. do današnjega dneva pod Italijo, kakor jaz menim in z menoj prav gotovo vsi Slovenci, pa še mnogi Neslovenci; proti vsakemu naravnemu, božjemu in človeškemu pravu, ker gorje svetu, če sprejmemo načelo pravice močnejšega in nasilja.

Tako med Nemci kakor med Italijani znani pretirano nacionalistični krogi, ki ne morejo opustiti svojih sanj, danes manj kot kedaj, o imperiju in nadvladi svojega naroda nad drugimi, skušajo dati svojim roparskim težnjam po razširjenju svojih narodnih meja znanstveni videz; ustvarjajo cele lažnanznanstvene teorije o človeških rasah, o potrebi življenjskega prostora in podobno. Pri tem se poslužujejo najrazličnejših sredstev: potvarjenja zgodovinskih dejstev, utaje resnice in najnesramnejših laži, da neuke mase, premamljene in prevarane, strme sprejemajo njih satanske zmote. To je takim velikim narodom tem lažje, ker smo mi majhni, oni pa močni; njih tiskana propaganda je tako mogočno orožje, da se naše skromne ugotovitve, čeprav še tako resnične, v svetovni javnosti sploh ne čujejo. In laž se predstavi vedno bolj zanimiva in bolj vleče nego resnica.

Za nas je nad vse važno, da svetu kar naprej dokazujemo, brez prenehanja in brez prestanka, da imamo Slovenci neizpodbitne pravice do tega ozemlja, da imamo tudi

braniti, ki bo znal dokazati da je Trst slovenski, da je Gorica naša, da je Istra in Reka naša, da je Gosposvetsko polje zibelj slovenstva...

Zato je bilo odloženo, da zavzame Slovenec mesto poslanika v Kanadi, ki je blizu Washingtona, kjer se bo sklepal bodoči mir, ki je blizu Londona, kjer bodo zastavili vse sile tudi naši nasprotniki.

Teško nalogo je vršil minister dr. Cankar.

Sedaj je odšel. A pri odhodu more imeti zavest, da je napravil več kot katerikoli njegov prednik.

Med Slovenci je viden uspeh njegov šola na Paternalu in skupni slovenski tednik "Slovenski list".

Srbi in Hrvatje so dobili dostojno glasilo v tedniku "Naša Sloga".

Vsi Jugoslovani pa imamo na Dock Suđu Jugoslovanski dom.

Tudi "Duhavno Življenje" je imelo v dr. Cankarju svojega zvestega bralca in podpornika, za kar mu izrekamo toplo zahvalo.

Gospod minister je kot dragocen spomin na svoje delo v Argentini vzel s seboj tudi vse letnike "Duhovnega Življenja" lepo vezane in s tem na prav poseben način pokazal v kako velikih čisljih ima našo revijo. To njegovo priznanje je posebno veliko vredno zato, ker je dr. Cankar priznan pisatelj in je s tem izrekel naši reviji posebno pohvalo.

Srečno pot in na svidenje v svobodni domovini!

Urednik.

Prijatelji in društva so priredili poslovilno večerjo, ki je dala izraza hvaležnosti rojakov do g. ministra.

Poleg raznih jugoslovanskih društev in obeh šol so se oglasili k besedi tudi zastopniki štirih slovenskih društev: Dom, Gospodarsko društvo, Samopomoč in Slovenska Krajina. Prav posebno važno vlogo pa so pri večerji imeli naši pevci. Pevski zbor Slovenskega doma je pod Jekšetovim vodstvom zapel v nepopisno navdušenje navzočih pač najlepše pesmi iz svoje bogate zbirke.

primorski Slovenci z vsemi ostalimi Slovenci — ali je to komu prav ali ne, všeč ali ne, prijetno ali ne, — pravico do svojega lastnega narodnega življenja in do svobode. Če se je slovenski narod odločil, da se združi s svojimi brati Hrvat in Srbi v jugoslovansko državo, je to naša stvar in ne briga niti Nemce niti Italijane. Tudi primorski Slovenci imamo pravico združiti se s to državo. Vsako tuje vmešavanje v to našo narodno zadevo moramo smatrati za nasilje in se mu bomo, — če smo zdravi in vredni življenja, — danes, jutri in vedno z vsemi silami, smeli in morali upreti.

Vsedanem trenutku, ko je več naš narod v domovini oviran, dati izraza svoji svobodni volji, leži vsa teža odgovornosti na izseljencih, ki morajo vtembolj kričati in se boriti, čimbolj hočejo naši sovražniki udušiti klice naših bratov doma. Če se ne moremo boriti z orožjem v roki, moramo iskati druge primerne načine, da priborimo naši domovini prav kmalu zopet svobodo.

Če današnja uradna Italija s potvorbami, lažmi in krutim nasiljem skuša dopovedati svojemu narodu in drugim, da je naša zemlja italijanska zemlja, (pozor pred "Italia libera", v tem oziru so enaki uradni Italiji), moramo mi povdarjati zgodovinsko dejstvo, da je naš narod to zemljo zasedel že v prvi polovici šestega stoletja in da smo že takrat nastopali kot zaveden slovenski narod, ko se še nikomur na svetu niti sanjalo ni o pojmu "ITALIJANSKI NAROD". Da takrat naši pradedje niso trčili na "italijanski narod" nego na ljudsko mešanico raznih plemen pod vladno germanskih vojvod in da se je nekaka zavest italijanstva sosedov pričela ustvarjati mnogo stoletij kasneje. V imenu italijanstva zahtevati našo zemljo za Italijo, novodobno politično državno tvorbo, more samo neuk in zapeljan fanatik ali demagoški machiavellist siepar.

S kakšnimi nasprotniki imamo opraviti, nam dokazuje vsa vrsta krivičnih ukrepov italijanskega kraljestva proti našemu življu na Primorskem in ne najzadnji poitalijančevanje naših pristno slovanskih priimkov. Ali bodo ti "kulturni" in "moderni" mogotci s takimi in podobnimi načini udušili tudi glas zgodovine? Ali se tega njihovega postopanja z nami ne bodo sramovali vsi bodoči italijanski rodovi?

Kljub vsemu divjanju nasilja ta zemlja nosi naš pečat. In to dokazuje tudi naša slovenska glasbena kultura.

NAŠA NARODNA PESEM

rodna pesem. To je pesem, preprosta v svoji glasbeni obliki. Posebno mesto v naši glasbeni kulturi zavzema naša naravna po svojem besedilu, ki jo je Sloven prinesel s seboj iz svoje pradomovine. Hvalil je z njo že v svoji poganski dobi svoje bogove, z njim se je pokristijanila in z njim je rastle v novo dobo.

Naša sodobna narodna pesem je stopnja mnogostoletnega njenega razvoja iz napevov, ki imajo svoj izvor že v davno pozabljenem poganskem bogoslužju. Ob pokristijanjenju naših pradedov se je učila tudi v šoli gregorijanskega korala, kakor je stala skozi vsa stoletja do danes pod vplivom najrazličnejših, posebno umetniških, glasbenih struj, ki so se križale na našem ozemlju.

Pred vsem je za našo sedanjo narodno pesem značilno njeno VEČGLASJE.

Kaj ni narodna pesem: Mnogokrat, ko sedimo v prijateljski družbi in prepevamo po naši hvalevredni stari navadi narodne pesmi, se oglašajo zahteve, kakor: "Zapojmo: Pogled v nedolžno oko, — Luna sije, kladvo bije, — Slovan na dan, — Od Urala do Triglava, — U boj, u boj itd."

To niso nikake narodne pesmi, nego umetni zbori dobro znanih skladateljev, zloženi za izvajanje po točno predpisanih in določenih glasovih. Mnogi taki zbori so bili svoj čas namenjeni v prvi vrsti vzbuditvi "narodne" zavesti, — rečemo jim tudi "budnice" —, zato jih mnogi napačno imenujejo "narodne pesmi". Radi svoje umetne oblike take pesmi niso primerne za neprisiljeno družbo, kjer naj bi se vsi navzoči, pevci in nepevci, večji ali neveščji, po naravnem, prirojenem posluhu veselili sodelovanja pri prepevanju lahkih, vsem od doma dobro znanih, že stoletja od starišev na otroke izročeni napevov, ki so nam tako ljubi, ne toliko radi kake umetnosti, nego radi tega, ker v vseh nas vzbujajo množico dragih spominov.

GOJIMO NARODNE PESMI!

Za študij naše narodne pesmi je največje važnosti zbirka "Slovenske narodne pesmi", ki jo je zbral in uredil iz tiskanih in pisanih virov Dr. Karel Štrekelj in po njegovi smrti končal Dr. Joža Glonar. Vsebuje 8686 besedil. Izhajala je ta knjiga od leta 1895 do 1923 v založbi Slovenske Matice. Površen pregled gradiva nam pove, da je prispevek Primorske jako bogat in dragocen.

Že ta izdaja samih besedil je stala mnogo truda in žrtev, z napevi so težave neprimerno mnogo večje. Glasbeno gradivo, ki so ga razni marljivi nabiratelji po vsej naši domovini popisovali, je znanstveno večinoma še nepreiskano. Ko sem bil še v Gorici, se je za zbiranje rokopisov zanimal narodopisni oddelek ljubljanskega muzeja. Nekaj let tega je pa ljubljanska Glasbena Matica ustanovila svoj folklorni oddelek in njegovo vodstvo izročila Francu Maroltu, ki je kot dirigent akademskega zbora v lepi vrsti izredno uspešnih koncertov prikazal zgodovinski razvoj in odlične glasbene lastnosti naše narodne pesmi s tako tehnično dovršenostjo, znanstvenim obvladanjem stroke in redko ljubeznijo do nje, da se to mesto gotovo ni moglo zaupati sposobnejši osebi. Ta folklorni oddelek naj bi skušal zbrati vse rokopisne in tiskane zbirke narodne pesmi, jih preiskati, obdelovati in napraviti dostopnejše znanstvenikom, umetnikom in celemu narodu.

Narodna pesem je eden izmed najvažnejših spomenikov in dokazov pri ocenjevanju narodne prosvete. V koliko smo primorski Slovenci soudeleženi pri tej panogi slovenske kulture?

Od tretje gimnazije dalje do konca svojih študijev sem živel v krogu goriških dijakov, vseh sinov kmečkih starišev, če ne v prvem vsaj v drugem kolenu, od katerih je vsak prinesel v našo mlado družbo del svoje kmečke domačije, iz katere je zrastle in s katero je bil še vedno zarašen z vsemi koreninami svoje mlade kipeče duše. Na skupnih sprehodih, veselih izletih, pri raznih naših zabavah, kjerkoli smo se shajali o počitnicah, oglašala se je naša narodna ali ponarodela pesem: "Škerjančki so peli" — "Je bla meglica v jezeri" — "Je pa davi slanica pala" — "Vsi so prihajali" — "Soča voda je šumela" — "Oblaki so rudeči" — "Regiment po cesti gre" — "Delaj, delaj, dekle pušlec" — "Oj ta vojaški boben" — "V nedeljo zjutraj vstala bom" — "Na planincih solnčice sije" so bile vedno na dnevnem redu. Višek narodnega veselja in narodne pesmi je bila vedno nova maša. Spominjam se še živo Zlobčeve v Ponikvah na Krasu, Godničeve v Grgarju, Štantove v Mirnu in Beletove v Oseku.

Kamorkoli sem po Primorskem prišel, od Triglava do Čičerije, in prehodil pa prevozil sem v šestindvajsetih letih kot študent, nadškofov kaplan in spremljevalec na birmovanju, prosvetni in zadružni organizator, precej te zemlje, povsod so me pozdravljale več ali manj iste vsemu narodu znane pesmi.

Slovenska narodna pesem je prav tako last Primorca kakor vseh drugih Slovencev.

Kar tu iz svojih lastnih izkušenj pripovedujem, boste bralci vsi lahko izpričali, ker so to vsem od doma dovolj znane reči. Ali razen naših osebnih izkušenj imamo tudi nekaj pisanih in tiskanih dokumentov, ki dokazujejo življenje slovenske narodne pesmi na Primorskem.

Josip Kocijančič iz Kanala je izdal v letih 1876 in 1877 dva zvezka slovenskih narodnih pesmi, Avgust Leban, tudi iz Kanala, je zložil v isti hletih "Venec IPAVSKIH narodnih pesmi" in Andrej (Hrabroslav) Volarič je nabral zbirko "KOBARIDSKIH" narodnih pesmi, ki je izšla leta 1887.

Marljivi nabiralci cerkvenih narodnih pesmi so bili Ivan Kokošar, Danilo Fajgelj in Janez Laharnar. Po njih nabrane in harmonizirane napeve je izdalo goriško Cecilijino društvo v štirih zvezkih od l. 1885. do 1893.

Ivan Kokošar je zapustil tudi obširno rokopisno zbirko, ki je bila po njegovi smrti izročena narodopisnemu oddelku ljubljanskega muzeja, iz katere so zajemali že razni naši skladatelji gradivo za svoje kompozicije, med njimi Emil Adamič.

(Nadaljevanje sledi)

31. maja se vrši shod v Lurdesu. Ob 15 uri začetek v votlini.

V cerkvi sv. Roze se je 9. aprila izvršil obred poroke našega rojaka stavbenika *Franca Klajnšeka*, ki je popeljal pred oltar gdčno. *Hebe Karmen Uizmond*. Poroka je bila prav po naši domači šegi s sveto mašo a po tukajšnjem običaju pred lepo belo okinčanim oltarjem in slavnostnim vhodom. Zbralo se je precejšnje število rojakov in prijateljev, ki so bili nato pozvani tudi k bogato obloženi mizi.

Med povabljenimi gosti je bilo opaziti znatno število rojakov, ki so prišli v Argentino že pred več desetletji, tedaj kot nevestini stariši.

Ženin g. Klajnšek je rojakom široko znan. Doma je od Maribora. V povojnih letih je po Goriškem dvigal domove iz razvalin in slednjič pristal v Argentini, kjer je sedaj ustanovil tudi lastno ognjišče.

Nevesta Hebe Karmen Zizmond je slovenska hči rojena v Argentini in je bila deležna precejšnje izobrazbe. Njen oče, doma iz Prvačine, je že davno umrl, mati Katarina, rojena Bole, iz Slavine, si je dobila službo poštno uradnice in je hčeri edinki tako mogla dati primerno vzgojo.

Pridružujemo se čestitkam rojakov in želimo vso srečo novoporočencema, ki sta bila oba in upamo bosta tudi v nadalje ostala med najboljšimi prijatelji naše revije.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

Fotografiral Sava, naš rojak
Poročenci, na domu ali v cerkvi ali v ateljeju; prvo-
obhajanci, družinske slovesnosti: kličite **FOTO SAVA**.

GLASOVI OD DRUGOD

Niterói, Brasil, 15 marca 1942.

Častiti Gospod Hladnik.

Hvaljen Jezus. Tokrat se moram zelo obtožiti nemarnosti. Vi pa boste zopet tako dober da mi boste velikodušno odpustili, ker Vam nisem prej pisal. Stvar je bila taka: Takoj po novi maši sem moral sem in tja, dokler nisem dobil stalnega mesta. Res je, da se že nad mesec dni nahajam tukaj v Niterói, ampak bil sem samo začasno. Šele pred kratkim so mi ukazali, da naj ostanem stalno tukaj in so mi poverili težko nalogo voditelja šolskega odseka v tej naši veliki vzgajalnici in gimnaziji. Zaradi tega sem moral odlašati odgovor na Vaše pismo in Vaša voščila za novo mašo. Zagotovim pa Vam, da Vas nisem nič pozabil in v svoji prvi mašni daritvi kot tudi pozneje sem toplo prosil Jezusa naj Vam poplača Vaše dragoceno darilo: sveto pismo Nove Zaveze. Prav iz srca sem Vam hvaležen za to, in mi bo gotovo do smrti drag spomin na Vas. Kaj lepšega in v mojem slučaju koristnejšega res ne bi mogel pričakovati ne želeti. Hvala Vam tudi za lepe in koristne nasvete za moje duhovniško življenje. Potrudil se bom imeti jih vedno pred očmi in se po njih ravnati.

Novomašniške svečanosti so mi nepozabljive. Novoposvečenih nas je bilo skupno 40. Med temi 22 Salezijancev. Za naju, dva Slovence, se je Domovina dala izvrstno predstaviti. Pri svečanosti dne 8 decembra je bilo navzočih precej rojakov, Slovencev in Hrvatov, med temi Kamilijanec brat Gašpar Reiter iz Banata. — Dne 11. decembra sva obadva maševala pri vili gospoda Franceta Paternosta, kjer je bilo veselja obilo. Tretja advetna nedelja, 14. decembra, pa je bila določena za domačo slovensko novo mašo. Te nedelje gotovo ne bom nikdar izgubil iz spomina. Tukaj v tujini bi take vljudnosti, prijateljstva in ljubezni nikdar ne pričakoval. Bilo je v cerkvi sv. Jožefa v Belemu, kraj mesta, kjer stanuje največ

naših rojakov, posebno Hrvatov. Ob 10 uri, ko sem se pripravljaj na sveto Mašo, so mi gospod inženir Anton Kadunc izročili čestitno brzozavko gospoda Cvjetiše, ministra Jugoslovanske vlade v Rio de Janeiro. Po tem presenečenju smo se v procesiji napotili v cerkev. Ta je bila napolnjena do zadnjega prostora. Pri cerkvenih vratih sta stopili pred mene dve deklici z belim ovitkom v rokah, medtem ko je pevski zbor pod vodstvom gospe Pepce Kadunčeve lepo zapel staro pa vedno novo milo slovensko pesem "Novi Mašnik, bod' pozdravljen". Potem je priden fantek Alfred Copič deklamiral v lepi slovenščini krasen in ginljiv pozdrav novomašniku in ko je on končal, sta deklici izročili meni in tovarišu Fras-u, ovitek z lepim novomašnim križem s vklesanim napisom: "Spomin slovenskih otrok v São Paulo". Po sveti Maši je bil blagoslov z Najsvetejšim. Tudi med blagoslovom kot med mašo je zbor pel krasne slovenske pesmi. Nato pa smo se pozdravili in pogovorili prav po domače. Sprevidel sem tedaj da je naše ljudstvo tukaj še globoko verno in krščansko in zelo želijo naši moške in tudi mladina skupno delati za narodni in verni napredek naselbine. Treba jim samo voditelja, ki bi jim kazal pot in dajal pogum in navdušenje. Prebili smo ostale ure dneva v veseli slovenski družbi. Najgloblji in obenem najprijetnejši vtis tistega dneva mi je ta, da sem lahko jako ponosen na slovenski narod. Čutil sem bolj kot nikdar v življenju, da Slovcu je še najboljše biti med Slovenci. Ohranil bom do smrti srčno hvaležnost do dragih rojakov, ki so mi pripravili toliko sreče in veselja v najpomembnejšem dnevu mojega življenja. Res mi je težko, da mi ni mogoče, vsaj to leto, ostati med njimi. Tolaži pa me dejstvo, da je moj tovariš Alojzij Fras ostal v S. Paulo, kot kaplan naše župnije Srca Jezusovega, in njemu bo gotovo lepa prilika storiti kaj za Slovence. — Kar se tiče "Duhovnega življenja", zelo rad bom kaj prispeval, če mi bo mogoče. Samo povejte mi, o katerem predmetu naj bolj pišem.

Priporočam se Vam v molitev.

Lojze Zver.

Hvaljen Jezus in Marija!

San Ignacio, 23. febr. 1942.

Častiti gospod Hladnik!

Če bi me zdaj obiskali, bi me gotovo našli doma; saj sem vendarle enkrat obseдела. Sem pa res prava Desetnica. Prav dobro mi stoji ta priimek, pa tudi moje silvestersko ime mi sedaj še predvsem ugaja. Zelo mi je žal, ker se nisem poslovala od Vas. Po nepriliki sem dobila Duh. življenje šele takrat, ko ste Vi, častiti gospod, že odpihali z vlakom proti Mendozii. Sploh pa nisem dobila v roke februarске številke ter Vas prosim da mi jo z drugimi pošljete. Ste dobili naročnino od P. Gabriela?

Torej v Paragvaju sem! Narava je precej podobna mojim Slovenskim goricam; manjka pa ji ta slovenska slikovitost lepих naših belih vasi in cerkva. Bolj mi je pa vsekako všeč kakor dolgočasna buenosairška ravnica. Prav nič se ne čutim domotožja; saj sem vsaj za silo našla nekaj bregov, ki mi nadomeščajo domovino. Ravnice me ubijajo. Pravijo da je to skoro najlepši del Paragvaja. V bližini je mnogo planot, ki jim služijo za pašnike — zato je tukaj mnogo estancij, na katerih se bavijo z živinorejo. Uspevalo pa bi tudi drugo. Prebivalci pa nimajo tiste jeklene volje do zemlje, da bi jo preoravali, premetavali in iskoriščavali, kakor to delajo naši ljudje. Zadovolje se z malim, zato ni napredka. Je precej oddaljeno od glavnega mesta. Dan in pol s kamijonom, a istotako od drugih žarišč, ker nimajo še cest, temveč smo se vozili po klancih in jarkih. V načrtu imajo napraviti cesto iz Asunciona čez Paraguarí do našega mesta San Ignacio, ki je glavno mesto pokrajine San Ignacio. Vozili smo se blizu Ibicuí, kjer so marihorske sestre — a mi smo še pol dneva dalje na jug. Tebicuarí pa je reka, ki smo jo preplavali pri Villi Florida na brodu, ki se sestoji iz dveh čolnov, čez katere je narejen provizoren most, na ka-

terem so nas z veslanjem prepeljali obenem s kamijonom na drugo stran reke, kjer že začena Misiones. Poti pa so strašne in prestrašne. In k temu je še drugi dan deževalo. Ne vem v kolikih nevarnostih smo bili z našim natovorjenim kamijonom. Dvakrat smo obtičali v kaluži. Če mislite kdaj napraviti to potovanje odložite to dčtlej ko bomo imeli ceste. Do tedaj še tudi mene ne bo nazaj. Medtem pa nimam niti malo upanja, da se tukaj najdemo, saj nič ne vonja po slovenskem — pa tudi ne po jugoslovanskem. Mogoče bi se kdo našel v Asuncionu; nisem se mogla prepričati, ker sem bila samo en dan tam. Videla sem, da je kultura v teh krajih in sploh v Paragvaju zelo zaostala zaradi vojsk, katerih zadnjo so imeli z Bolivijo 1. 1932. Dela bo dovolj — volje pa mi tudi ne manjka. Potrpežljivosti pa potrebujem mnogo in premnogo. Imela bom tukaj ročno delo in risanje, obenem pa še kakšne hišne službe. Ko se bomo malo umirili in namestili bom pa pisala bolj obširno. Tudi od Vas se nadejam doznati kaj iz mojih krajev. Tudi jaz nisem pisala 2 leti že. Ne pozabite na Duh. življenje. Naročnino ne vem kdaj bom poravnala.

Vas pozdravlja Vaša Desetnica.

**

Bahía Blanca, 25. 3. 1942.

Častiti gospod Hladnik.

V začetku teh par vrstic Vas najprvo prav srčno pozdravim jaz in cela družina. Tukaj smo vsi zdravi hvala Bogu. kakor želimo tudi od Vas. Obiskal sem nekatere zaradi naročnine D. življenja, pa saj veste kako je, eden tako, drugi spet drugače. Gospod Trampuš mi je prinesel in me prosil da mu priložite naslov za revijo in objavite tudi Slov. listu če Vam je ljubo.

Tako za sedaj vas še enkrat prav srčno pozdravim, enako cela družina in gospod Trampuš, gosp. Oselj in sploh vsi. Nasvidenje

J. Ferletič

Spoštovani gospod Hladnik.

Najlažje mi je tako naročnino poravnati, da priložim v tem pismu 2 \$ za D. Ž., ki ga zelo radi čitamo, ker vsebuje od vsakega nekaj, kar enega veseli in je tudi poučno.

Drugače se tukaj še nekako da živeti, ker so cene ugodne in se ne čuti toliko krize.

Tukaj smo samo štiri slovenske družine; drugače pa razen Poljakov je največ Nemcev, ki so strašno zagrizeni nacisti in vsak dan pričakujejo tiste velike Hitlerjeve slave, ki se ima v enem mesecu izvršiti s porazom ruske vojske.

Mi pa prosimo Boga, da bi tistega krvnika in vse njegove pristaše zadela kmalu kazen Božja.

Neka družba tukaj dela tudi zelo veliko propagando za neko novo vero, ki se na zelo lahki način v nebesa pride. Pa čeravno nam vsem oznanjajo in zatrjujejo že dolgo časa, nimajo vseeno nobenega uspeha, ne pri belih, ne pri črnih. Črni so še toliko pametni, da poprej kot se dajo prekrstiti, grede gospoda v cerkev vprašat za nasvet, namreč rimo-katoliškega. Posledica tega nasveta je, da se sploh nič več ne približajo njihovim "kultom". Tako je ves njihov trud zastoj.

Iskrene pozdrave pošiljam. — Paolo Novak, Verbal Las Mercedes, Eldorado, Misiones.

**

Častiti gospod Hladnik!

Tukaj Vam pošiljam naročnino za D. življenje, katero rada čitam a iz nemarnosti zaostanem s plačilom, za kar oprostite. Obenem Vam priložim tudi naročnino za "Slov. list", ki pride na ime mojega moža Ivan Leban, če Vam ni nadležno, da izročite na uredništvo. Da bomo gotovi, da Vam je prišlo v roke, prosim če je mogoče javite v listu par vrstic. Peso ki ostaja naj bo za tiskovni sklad za D. življenje. Leban Jožefa.

UNA PAGINA DE HISTORIA

LA IGLESIA

La época del siglo XII en adelante, significa en la historia eclesiástica eslovena un adelanto general notable. La gran obra misionaria y reformatoria de los siglos precedentes está concluida.

Monumentales centros de la vida religiosa, cultural y económica de la Edad Media eran los *monasterios*. A la Orden de los *Benedictinos* pertenece la primacía en 1028. La fundación conventual más poderosa entre los eslovenos era sin duda el convento benedictino de *Gornji Grad* erigido en 1140 por el noble francés Dietbald de Chagère, que donó su inmensa estancia sobre el río Dreta.

El siglo XII con sus nuevas tendencias religiosas, postulados y necesidades hizo brotar del seno de los *Benedictinos* una nueva Orden de los *Cistercienses* o monjes blancos como los llamaba el pueblo por su hábito blanco. Aún durante la vida del fundador San Bernardo († 1153) se erigieron monasterios de esta Orden en territorio esloveno. Los primeros conventuales eran franceses y llegaron del claustro Villers cerca de Metz en Lorena, fundando su monasterio en Stična (Carniola baja) a donde hizo el mismo San Bernardo una visita.

Otra nueva Orden era la de los *Cartujos* venidos en 1164 de la Grande Chartreuse (cerca de Grenoble, Francia) a territorio esloveno.

En el sermón piadoso radica el mayor éxito de estas nuevas Ordenes. La lucha contra las pseudo-religiones, — cuya principal arma es la palabra viva y de la cual se valían principalmente los Padres Dominicanos — era grandemente ne-

cesaria en territorio esloveno. Las falsas religiones entraron en Eslovenia principalmente de afuera — de Italia, los Balcanes. De Bohemia se introdujo la secta de los flageladores. Asimismo entre los eslovenos pululaban muchos restos del paganismo. El árbol, venerado alrededor de 1300 por un noble en Maribor, la vertiente que en Kobarid le atribuían fuerza divina, obligaron al Padre minorita Francisco de Clugia a rebelarse contra tales aberraciones. En Bela Krajina (Carniola blanca) en pleno siglo XIII la población se dedicaba a los ritos paganos.

En los mismos círculos eclesiásticos se han anidado costumbres contra las cuales las nuevas Ordenes debieron imponerse. Particularmente el comportamiento del clero destacado en las diferentes parroquias dejaba mucho que desear. El reparto de las parroquias era casi un monopolio de la alta nobleza, la que proveía a las parroquias con sacerdotes indignos e ignorantes de la lengua del pueblo. El siglo XIII conoce también en Eslovenia no pocos párrocos ricachos y mundanos que explotaban con malas pagas a sus colaboradores, los capellanes. El proceder de las nuevas Ordenes contra

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

tales abusos era frecuentemente causante de rozamientos entre el clero regular y secular.

Los Minoritas o Hermanos Menores se esparcieron por Eslovenia pronto, después de la muerte de su fundador San Francisco de Assisi († 1226). Ya en 1242 los encontramos en Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Beljak. Ordenes femeninas, Clarisas, Dominicanas y Franciscanas.

En el siglo XIII aparecen en Eslovenia las primeras

Los conventos eran hasta pasado el siglo XV los únicos reductos de la cultura y literatura en suelo esloveno.

CIUDADES Y BURGUESIA

En la época en que las familias dinásticas se disputan la posesión del territorio esloveno, surge como factor social y político una nueva capa: la burguesía. Vive en poblados que desde el siglo XII podemos denominar ciudades en el sentido jurídico de la palabra.

Gran parte de las antiguas ciudades romanas en la migración de los pueblos y en las guerras han sucumbido y recién la Edad Media les otorgó vida y nuevo brillo.

La hoy capital de Eslovenia — Emona de los romanos — Ljubljana es nombrada en 1144 por primera vez en las fuentes históricas.

Las más características ocupaciones de la burguesía en el medioevo eran las artes y oficios y el comercio. A parte de la población indígena, que provenía de la campaña, había en las filas de comerciantes y artesanos muchos extranjeros, principalmente alemanes. De estos provienen las grandes familias patricias que acumularon sendas fortunas como ser los Torgger en Ljubljana, los Eberhard en Maribor etc.

Era regla, que el burgués por su posición social fuera

Iz svatbe: Korelec-Planinšek, ter Novak-Zužek

personalmente libre. Casi siempre los burgueses tenían inmuebles y chacras en los alrededores de la ciudad para el cultivo de hortalizas, viñedos etc. El que vive en la ciudad cierto tiempo logra su libertad personal. De ahí el anhelo de la población campesina de establecerse en las ciudades para lograr esta libertad.

Para una ciudad o villa en el sentido jurídico de la palabra es importante el derecho a una o varias *ferias* en el año. Las etapas del desarrollo jurídico de las ciudades eran tan grandiosas que ya en el siglo XIV consiguieron sus concejos deliberantes con jurisdicción propia y con jurados y jueces propios que juzgaban sobre la vida y muerte de los habitantes del municipio. Un verdadero estado dentro del estado.

El comercio está concentrado en las ciudades, las que protegen celosamente este monopolio. El campesino, el noble, el clérigo y el judío no puede comerciar *con el exterior*. Con una rígida política de comercio y de tráfico las ciudades velan por sus intereses. Se crean rutas y caminos comerciales provistos de resguardos aduaneros.

OPAZOVALEC

PISMO IZ NEMŠIJE

Čikaška "Prosveta" 4. februarja objavljiva pismo, ki je datirano 19. novembra 1941.

"Ljubi nam sin!

Damo ti vedeti, da smo 12. novembra zapustili naš mili dom. S seboj smo vzeli le to, kar smo imeli na sebi, vse drugo je moralo ostati tam.

Franki, srečen si, ker si tam! Tvoje pismo je hodilo mesec dni k nam. Nismo Ti mogli prej odpisati, ker ni bilo časa.

Franki, sedaj nimamo doma več. Kje bo naš dom, ne vemo. Reza, Karolina in Ivan so šli z nami do Rajhenburga, potem pa ne več. Francka je šla teden dni prej iz Erke vasi in Cene, Marička ter Lojze iz Rake.

Sin moj, žalostna je bila naša ločitev od doma, ki smo ga morali zapustiti za vedno. Tam smo morali pustiti dve breji kravi, junca, dva velika prašiča in tri mlade prašičke. Vina veli sod, polne skrinje vsakovrstnega zrnja in 60 mernikov pšenice. Ko smo mi odhajali s solznimi očmi, so že drugi odnašali našo pšenico iz skrinj in pili naše vino. Ko smo prišli v Rajhenburg, nam je povedal nekdo, ki je prišel za nami, da je naša pšenica in vino že vse šlo. Ne morem Ti povedati, Franki, kako mi je bilo hučo.

In koliko drugih stvari smo izgubili. Tako smo skrbeli, delali in varčevali, sedaj pa moramo po svetu v capah in bosih... Z žalostnim srcem Te pozdravljamo: jaz, Tvoj oče, mama, Vinci in naša mala Anica. Žalosten je ta pečdrav od nas potnikov..."

"Ljubi brat!

Bratec Franki, žalostno novico Ti sporočamo, da smo morali zapustiti naš zlati dom in sedaj smo na potu v lagarje v deželi Sachsen na Nemškem. Tam nas je že 30 tisoč Slovencev. In sedaj na zimo! Za-

lostno je to. Vsa naša zlahta je šla, Jančar in Ajstar, Veličič Lojze in Cene Jože iz Skoplic, sploh vsi, vsa Slovenija je na potu...

Ne vemo drug za drugega. Do Rajhenburga smo šli skupaj, tam so nas pa raztrgali. Mi smo čakali dva dni in eno noč na transport. Z nami je sedem družin iz Drnove, ostali so pa štajerci iz Bizeljskega, skupaj nas je 145 oseb.

Franki, če bo kako mogoče, mi bomo vsi prišli k Tebi, sedaj pa ne moremo nikamor, niti ne vemo, kje smo...

Danes smo brez vsega. Pogoreli smo brez ognja...

Zbogom Franki naš! Voščimo Ti vsele božične praznike. Naši bodo žalostni. Tvoj brat Vinci, sestra Anica, ate in mama."

Slovenski duhovnik — podpolkovnik v Ameriki. Č. Fran Mažir, doma od sv. Ane v Slov. goricah, župnik v Illinoisu je s 64 letom postal vojaški podpolkovnik kot vojni kurat.

PISMO IZ DOMOVINE

Iz Londona smo dobili nekatere važne podatke. Potrjujejo žalostne vesti o izgonu Slovencev. Točna so poročila, ki govorijo o izgonu duhovščine in razumnistva. Iznano je bilo v večini ljudstvo iz krajev ob Savi, to je iz krajev Brežice, Krško, Raka, Globoko (skoro vsi v Šleziji), Videm, Rajhenburg, Sevnica, Radeče...

Spraznili so vse vasi 10 km na široko od Jesenice do Brežic ob meji z Italijo.

Iz grozotnih dni prvega preganjanja poročajo o ne vredni vlogi ki so jo igrali slovenski "komunisti", ki so se tedaj smatrali za nemške zaveznike. Ko so svoje lepo delo že dovršili, so dobili iz Moskve nalog za upor in tedaj šele spredvideli svojo krivdo nad svojim lastnim narodom. Komunisti in krščanski socialisti so nato strnili svoje delo v četniškem delu.

V Ljubljani sestavljajo "vlado" štirje

možje: Gosar, Natlačen, Vrhunec in še eden. Dali so zagotovilo da se odrečejo vsaki politični akciji, kar bo mogoče, a sedaj bodo storili, kar bo mogoče, da narod obvarujejo pred še večjo nesrečo.

NA ŠTAJERSKEM

Od 539 duhovnikov mariborske škofije so bili 503 zaprti ali pregnani. Ostali — med njimi je osem duhovnikov, ki so jih poslali iz "rajha", — izvršujejo svoj poklic pod nadzorstvom gestape. Nobene besede ne smejo spregovoriti v slovenščini, celo izpovedi morajo biti izključno samo v nemščini. Vsako pridigo morajo nositi gestapi in preden je ta ne potrdi, je ne smejo govoriti raz prižnico. Mariborski škof dr. Tomažič se je uprl nacijski zahtevi, naj razpiše neke nove "cerkvene" davke. Nemški krogi zahtevajo njegov izgon iz Maribora. Sprva so poiskovali vse mogoče, da bi se sam umaknil. A škof jim je odgovoril, da ne bo poslušal nobenih zapovedi ali namigavanj, naj zapusti Maribor in da se bo vdal samo fizični sili.

SLOVENSKI UČITELJI

Lani v aprilu je bilo v štajerskem delu Slovenije 4,421 učiteljev, med njimi 1257 v današnji "Provincia Lubiana", vsi drugi pa v krajih, ki so jih zasedli Nemci. Od zadnjih jih je bilo 360 pregnanih v Srbijo, okrog osem sto pa jih je pobegnilo v planine in gozdove. Od 2000 preostalih so jih največ pozaprlji v ječe in v koncentracijska taborišča, manjše število pa so preselili v Nemčijo. Vse slovenske šole so zaprte. Prav tako slovenske gimnazije.

IZ LJUBLJANE

Dne 26. oktobra je bila v Ljubljani pred hotelom Miklič prava bitka. Dva italijanska vojaka sta bila ubita in nekaj ranjenih.

V Jaršah, na travniku ob postaji poleg Nahtigalove hiše, so pet slovenskih mož privezali na kole in jih ustrelili, da tako

zastašijo prebivalstvo.

V Domžalah, pri Boršnarju v Šumbergu, je nekdo ubil nemškega vojaka. Zato so privezali na kole deset talcev-Slovenec in jih ustrelili. Med ustreljenimi je bil tudi Zibretov student, star komaj osemnajst let.

Slovenija daje vztrajen odpor. Okupatorji nastopajo z vso krutostjo. Poročila pravijo da je ta odpor zmanjšal moralo okupatorjev, ki se ne čutijo več varne in izgubljajo živce.

SLOVENSKI ŠTAJER

Dne 15. oktobra so Nemci proglasili pridruženje štajerskega dela Slovenije k "rajhu". Prva posledica tega je bila odredba civilnega komisarja v Grazu dne 20. oktobra, s katero se ukazuje izgon vsega slovenskega prebivalstva iz priključenega ozemlja. Od 24. oktobra do srede novembra so že izgnali 12.000 Slovencev. Prisilno izseljevanje se nadaljuje po načrtu. V Berlinu je bil sprejet načrt o preselitvi vsega slovenskega prebivalstva iz zasedenih krajev v "rajh", kjer ga bodo uporabili pri delu v vojni industriji. Nemško besedilo načrta pristaavlja: "toda predvsem v najslabše kraje."

Del Gorenjske, kamor spada znano mesto Kranj, se selaj uradno naziva Suedkaernten (Južna Koroška). V Kranju so naciji prekrstili glavni trg v Adolf Hitler Platz.

GORENJSKO

"Frankfurter Zeitung" z dne 17. decembra prinaša:

"Pri prevzemanju oblasti novega guvernerja Kranjske in Koroške je imel minister Frick govor, v katerem je izjavil, da dosedanja ureditev uprave več ne velja ker sta omenjeni pokrajini pridruženi rajhu. Kar zadeva kraje južno od Karavank je naš glavni cilj, da jih naselimo z Nemci. Nemški življenj je tukaj vladal tisoč let in to nam daje pravico, da si zemljo prilastimo. Prebivalstvo zgornje Kranjske (Gorenjske, op. ur.) pa ima v sebi mnogo nemške krvi in ga moramo čimprej naučiti ne samo nemško čutiti, temveč znati svojim čustvom tudi na zunanaj dati nemški izraz."

SLOVENSKI ČETNIKI NA DELU

Znano je že, kako so nastopili slovenski brambovci na raznih krajih. V Poljanski dolini so vničili kazensko italijansko ekspedicijo s 7 kamijoni. Pognali so v zrak postajo Verd, zažgali so 23 tankov nafte in ubili 10 vojakov. Posebno značilen uspeh pa so imeli pred 3 meseci, ko so pognali v zrak vlak z nemškimi zrakovci. Ti možje so bili namreč v Italiji, kjer so počivali od prestanih borb in se zdravili. Četniki so zvedeli za dan njihovega povratka in se jim je posrečilo, da so pri Bistrski Bistrici posrečeno napadli vlak in vničili 80 najboljših nemških talcev.

HOTEL IN RESTAVRACIJA "PACIFICO"

ANTON BOJANOVIČ

CHARCAS 767-9 Telef. 31-8783.

Modern hotel, zračne sobe, izvrstna postrežba, hladna in gorka kopel.
Cena 3-5 \$ s penzionom.

Blizu Retira! V centru mesta!

LISICA ZVITOREPKA

Dremuh pravi: "To je roditeljem na čast in v veselje, če dorastó otroci po njih željah ter se že zgodaj trudijo svojim staršem pomagati. Iz srca se veselim, da so tile trije fantiči našega rodu!"

Tako sta Dremuh in domača gospodinja tisti večer še marsikatero modro izpregovorila o nauka potrebni mladini. Naposled pa je menila lisica: "Dolga in težavna je bila tvoja pot, dragi bratran. Gotovo bi že rad svoje trudne ude izleknil po mehkem ležišču."

In polegli so po mehkem senu, s katerim je bilo v sobi nastlano, jazbec, Zvitorepka in njeni trije sinovi.

Toda Zvitorepka od hudih skrbi ni mogla zaspati; dober svét je pač zlata vreden, si je šepetala, premetujoč se po ležišču sem pa tja.

Ko se je končno jelo svitati, je brž vstala; videč pa, da se je Rjavčí že tudi zbudil in si menca oči, mu je pošepnila: "Le nikar se preveč ne žalostite, ker moram danes zopet odpotovati. Dremuh mi je prinesel vabilo na dvor, kjer me čaka dosti veselja. Ako bi pa medtem kdo o meni kaj slabo govoril, ne verjemite mu, ljubi otročiči!"

"Mamica", je vprašal Rjavčé prestrašen, "mamica, čemu se odpravljáš vnovič na pot? Meni nekaj pravi, da ti preti nesreča. Si li že pozabila, kako se ti je zadnjič na dvoru godilo?"

"Seveda vem", je odvrnila Zvitorepka, "prišla sem v hude škripec; zakaj veliko jih je planilo name; pa kmalu je zapihal drug veter. Saj je dostikrat tako na svetu: ta ali oni že meni, da ima kaj v roki, pa se mu izmuzne izpod prstov. Le naj grem; na dvoru imam važnih opravkov. Pa nikarte se, ljubi otročiči, preveč žalostiti, saj res ni nič hudega, in najpozneje v petih dneh bom zopet pri vas, če bo le količkaj mogoče. Pa pridni bodite ta čas in pazno varujte naš grad!"

Poslovivši se takó od otročičev, je Zvitorepka zbudila Dremuha in napotila sta se samoderuga na daljno pot do kraljevega dvora.

STARA HVALEŽNOST JE UMRLA

Dremuh in Zvitorepka sta odkorakala po puščobnih lazeh tja proti kraljevi pre-

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021

Telef. 51-5184.

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires edini slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327

Bs. Aires. — U. T. 50—0277.

Villa Devoto

stolnici; Bučman, Štrkolin in Rjavčé pa so strmeli za odhajajočima, dokler se ni sta skrila na zadnjem ovinku za robidovjem. Huda otožnost je objela dečake, ko jih je mati zopet same ostavila.

"Nič dobrega ne pomeni ti nenadni poziv. Kaj naj počnemo, sirote, brez matere?" tako so tarnali vsi vprek. "Se na nas utegne silni Miroljub poslati svojo vojsko!" zajavka najmlajši, Rjavčé. "Veste kaj, dobro se zakovarimo in zapahnimo vrata, da nam ne pride kdor i bodi tako hitro do živega."

Dečaki skrbno zatvorijo vse vhode v Hudo luknjo pa ležejo v kot na dišeče seno. Uro za uro ždiijo na ležišču, a končno se oglasi Bučman, rekoč: "Vesta kaj, od dolgega časa skoprmino, če se kakó ne razvedrimo. Kaj hočemo početi?"

"Prav govoriš, bratec", odvrne Štrkolin, "poigramo se nekoliko, da nam čas hitreje mine."

"Meni se pa zdi najlepše, poslušati povesti", dé Rjavčé, veselo strigoč z ušesi; "vsakmu izmed nas je naša mila mamica povedala že dosti čudnih dogodljajev iz svojega življenja. Kaj, če bi si zaporedoma pripovedovali vsak po eno povestico; videla bosta, kako nam čas bliskoma mine. Kar ti, Bučmanček, začni, potem pa prideva midva na vrsto."

"Eh, povesti imam vedno polno tobo," odgovori Bučman. "Poslušajta torej čudno pravljico, kako je bilo tedaj, ko je stara Hvaležnost umrla..."

Svoje dni je sivec volka zgrabil skopec, — tako pripoveduje Bučman — "pa posrečilo se mu je vendarle, da se je izvil iz železja; ves ubog je odšantal po pusti dobravi.

Zagledali pa so ga lovci in ga jeli preganjati. Sivec je moral bežati čez pot, po kateri je baš prihajal s polja kmet z vrečo in s cepcem na rami.

Volk poprosi kmeta: "Usmili se me, kmetič, in skrij me v vrečo! Glej, lovci so mi za petami!"

Kmet ga usliši in skrije preganjanega siveca v vrečo, ki jo zaveže in zadene na pleča. Nato gre svojim pótém, a naproti mu pridejo lovci.

Kmetič, nisi li videl volka?" ga hlastno povprašajo.

"Ne, nisem ga videl," jim odgovori kmetič.

Lovci so hiteli dalje in kmalu jih ni bilo več videti.

"Čuj, ali so že odšli moji sovražniki?" vpraša volk.

"So že za deveto goro."

"No, izpusti me zdaj!"

Kmetič razveže vrečo in izpusti volka v beli svet. A sivec pravi: "Veš kaj, kmetič, zdaj te pojem za malo južino!"

"Oh, volk, volčič, iz take nevarnosti sem te rešil, a iz hvaležnosti me hočeš še snesti?"

"Stara Hvaležnosti je umrla, ni je več na svetu," mu odgovori volk.

(Nadaljuje)

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

Krščanska socijalna načela

ČLOVEŠKA NARAVA IN LASTNINA

Zaradi zlorabe zasebne lastnine so šli nekateri tako daleč, da jo hočejo odpraviti. Toda njihovo početje je povsem zgrešeno, ker je človeški naravi v navadnem življenju zasebna last neobhodno potrebna.

O tem razpravlja papež Leon XIII. v naslednjih poglavjih.

8. V resnici pa, kar je važneje, oni predlagajo rešitev, ki je v očitnem nasprotju s pravičnostjo, ker je posedovanje stvari v zasebni lasti pravica, ki je človeku dana po naravi.

9. Prav za prav je tudi v tem oziru največja razlika med človekom in drugimi živimi bitji. Živali namreč ne vodijo samih sebe, temveč vodi in vlada jih dvojni naravni nagon, ki deloma varuje v njih prebujeno možnost delovanja in primerno razvija njihove moči, deloma tudi povzroča njihove gibe ter njihove moči, deloma tudi povzroča njihove gibe ter jih določuje. En nagon jih vodi, da čuvajo sebe in svoje življenje, drugi pa, da ohranijo svoj rod. Z lahkoto dosežejo obdvojni namen z rabo onih stvari, ki so že tu in so jim na razpolago. Prav za prav dalje ne morejo iti, ker jih vodijo zgolj čuti in stvari, ki so jih posamezni čuti zaznali.

10. Čisto druga je narava človeka. V njem je celotna, pa obenem popolna sila živalske narave. Zato človeku iz tega stališča gotovo ni nič manj, kakor vsemu živalskemu rodu, dovoljeno, da uživa dobrote materialnih (telesnih) stvari. Toda ta živalska narava, pa naj si bi jo kdo imel v še toliki popolnosti, ne samo ne obsega človeške narave, ampak je celo mnogo nižja od nje in zato rojena, da le-to uboga in poslušna. Kar nas dviga kvišku in nas odlikuje, kar človeka napravi človeka, da se bistveno razlikuje od živali, to je razum ali pamet. In zato, ker je samo to živo bitje oblagodarjeno z razumom, moramo človeku prisoditi ne samo rabo dobrin, ki je skupna vsem živim bitjem, ampak stalno in trdno pravo do posesti ne samo tistih dobrin, ki se z rabo uničijo, ampak tudi onih, ki po rabi ostanejo.

11. Še bolj jasno postane to, če bolj globoko pogledamo v naravo ljudi samih.

12. Človek namreč s svojim razumom obseže nešteto predmetov. S sedanjimi stvarmi združuje in veže prihodnje. In ker je sam gospodar svojih dejanj, zato pokoren večnemu zakonu, pod oblastjo Boga, ki vse vlada, z največjo previdnostjo, sam sebe previdno vodi z lastno razsodnostjo. Radi tega je v njegovi oblasti, da si izbere one stvari, katere smatra za najbolj primerne, da mu bodo v pomoč, ne samo sedaj, ampak tudi v prihodnosti. Iz tega sledi, da mora imeti človek oblast ne samo do zemeljskih pridelkov, ampak do zemlje same, ker vidi, da mu zemeljski plod daje to, kar mu bo potrebno v bodočnosti. Potrebe vsakega človeka se namreč vedno povračajo, tako da če jih

danes zadovolji, jutri zopet stavijo nove zahteve. Zato je morala narava dati človeku neko stalno in vedno trajajočo stvar, od katere more pričakovati trajno pomoč. Toda take trajnosti nobena stvar ne more nuditi, kakor zemlja s svojo rodovitnostjo.

Trdi papež, da je zasebna lastnina pravica, ki je dana človeku že po njegovi naravi. Jasno je namreč, da človek potrebuje materialne dobrine zato, ker ima materialne potrebe. Človek je sestavljen iz duše in telesa, to je materije in je zato podvržen prav tistim postavam, kakor druga živa bitja v stvarstvu. Če bi bil človek zgolj duh, bi ne potreboval lastnine, ker bi ne imel tvarnih potreb. Če bi bil pa zgolj materialno bitje, bi pravtako ne potreboval zasebne lastnine, ker bi bile njegove potrebe zadovoljene po naravnem nagonu, kakor pri živalih. Pa celo pri teh že lahko opazujemo sledove zasebne lastnine, četudi le na podlagi prirojenega nagona, kakor n. pr. pri hrčku, ježu i. dr. Ne smemo tudi pozabiti, da so živalske potrebe kolikor toliko uravnane primerno pokrajini, kjer žive (tako se n. pr. kokoš povsem drugače preživlja kakor kača), medtem ko je za človeka le prav malo dobrin v stvarstvu takih, ki bi mu lahko služile v neposredno uporabo. Znano je, koliko časa je rabil človek, preden je začel pridelovati žito. Pa samo s tem mu je prav za prav le malo pomagano. Dati mora žitu še le ono obliko, v kateri more človeku služiti v hrano. Človek torej nujno potrebuje dalje časa, če hoče spremeniti kak del vidnega stvarstva v toliko, da mu res postane koristen v gospodarstvu. In to more izvršiti le tedaj, če ima do kakega kosa zemlje ali do kakega dela zemeljskih sil pravico, z njim razpolagati, ali z drugimi besedami, človek mora imeti zasebno lastnino. Le če ima pravico delati na določenem prostoru zemlje, z določenimi zemeljskimi silami, si more z neko gotovostjo pridobiti sredstva, da zadovolji svoje življenjske potrebe. Čisto vseeno je pri tem, ali človek svoje proizvode ali svoje pridelke neposredno sam porabi ali pa jih zamenja.

Prav to nam potrjuje tudi zgodovina človeštva. Že samo dejstvo, da se pojavlja zasebna lastnina povsod in pri vseh narodih in da se je ohranila kljub vsem spremembam časov in nazorov, kaže, da to ne more biti kaka iznajdba ljudi, ampak, da jo zahteva človeška narava sama. Vse se tekom časa spreminja, le narava s svojimi bistvenimi in nerazrušljivimi nagnenji ostane vedno nespremenjena.

Seveda pa to velja za vsakega človeka, ne samo za gotov del človeštva. Ako iz katerikoli vzroka ali tudi pravnega nazora pride do tega, da je velik del človeštva prikrajšan za lastninsko pravico, je povsem naravno, da to občuti kot krivico, kajti človeška narava je v tem oziru pri vseh ljudeh enaka. In če to očitno kršenje pravice ne najde leka v veljavnem pravnem redu, ni prav nič čudnega, če rodi upor. Naravne pravice so svete in se nikdar ne kršijo, ne da bi kršitev bila kaznovana.

(Nadaljevanje)

EDINO KATOLIČANI SE UPAJO KRITIZIRATI

London, Anglija. — Kakor izjavlja neki britanski časnikar, je v Nemčiji še katoliška cerkev edina ustanova, ki se upa kritizirati nazijsko zatiranje. To zadržilo je prejel časnikar od nekega ameriškega radio-poročevalca. Tekom lanskega leta pravi, so imeli duhovniki po berlinskih cerkvah take pridige, kakoršne bi bile pred štirimi leti nekaj nemogočega; da zdaj naziji ne nastopajo proti njim, je po mnenju poročevalca vzrok najbrž v tem, ker vidijo, kako moč ima katoliška cerkev, ter se boje, da bi ne razdrli edinstva med narodom, ki jo tako brdiko po-

trebujejo v sedanjem času, ako bi udarili po cerkvi.

“V” SO RABILI ŽE PRED 500 LETI

Črka “V”, ki se v sedanji vojni rabi kot za znamenje zmage (victoria) je bila prvič v rabi za časa španske kraljice Isabele v letih odkritja Amerike. Španska kraljica Izabela je že tedaj (pred 500 leti) sprejela črko “V” kot znamenje najvišje zmage nad divjimi Mavri leta 1492. Veliko vojaško bandero z grbom zmage je bilo obešeno na steni katedrale v Salamanki v Španiji. Spodaj se je bralo: “Kristusu Kralju in Zmagovalcu”. Sre-

dišče zastave je pa zavzemala ogromna črka “V” brez vsakega drugega okrasa. — Ta črka “V” je originalni znak zmage, ki je znan v zgodovini katoliške cerkve.

V Beogradu so Nemci pomorili srbske šolske dečke, ker so izvajali sabotažo in napadali nemške vojake. Ko so v Kragujevcu nemški vojaki peljali na morišče več mladih dečkov, so otroci vpili na nacijske: “Le streljajte in morite, toda zapomnite si, da smo mi sinovi Srbije!”

Izgoni Slovencev v Srbijo so prenehali. Kot razlog nemški krogi navajajo, da nočejo, da bi srbske uporniške sile dobivale pomoč še z daljnjim številom Slovencev.

“SLOVENSKA KRAJINA”

Med Prekmurci je razumevanje za skupno društvo čim dalje večje in nasprotovanje čimdalje bolj gine.

Pevski zbor je 26. aprila pohitel v Berisso, kjer je bila sveta maša in je s tem ponesel med rojake tudi veselja, ki je dobilo izraza tudi v veseli pesmi pri skupnem obedu.

Dramatski odsek se pripravlja in bo v kratkem podal šaloigro “Tri sestre”.

Jugoslovansko Društvo “Samopomoč Slovencev”

Vabi cenjene rojake in rojakinje na

POSLOVILNI VEČER

od bratskega Češkega društva, ker se preseli v svoje nove prostore.

SPORED: 1. Poslovilni govor predsednika. 2. Deklamacija: “Slovanom”. 3. Razni prizori in nastopi. Vršiti se v SOBOTO 9. MAJA 1942. v ulici Tres Arroyos 376. — Začetek ob 9 uri. — Vstopnina: Prostovoljni prispevki. Vabi ODBOR.

ZAHVALA

Odbor jugoslovanskega društva “Samopomoč Slovencev” se srčno zahvaljuje za podporo oziroma posojilo za zidanje društvenega doma tovarišem: Fr. Kučkoviču, Fel. Zupančiču, Vinčotu Lovriha ter g. Janezu Hladniku. Slednjemu tembolj, ker ni niti član našega društva ter se zrcali v tem poseben čut razumevanja za slovensko dobro stvar.

Vsem tem, kakor tudi ostalim, ki so gmotno podprli stavbeno akcijo, izrekamo v imenu odbora srčna hvala!

A. Podlogar

JUG. DRUŠTVO “SAMOPOMOČ SLOVENCEV”

sporoča naši javnosti in društvom, da od 1. maja naprej je društveni sedež v ul. CENTENERA 2249 (dve kvadri od Av. Cobo, v bližini Parque Chacabuco) v lastnih novih prostorih.

Stavbeni odbor Jug. društva “Samopomoč Slovencev” se najlepše zahvaljuje članu Antonu Berek, ker je od trimesečne podpore v njegovi bolezni, hvalevredno daroval znesek enomesečne podpore stavbeni blagajni.

Srčna hvala tovarišu.

Prva Slovenca vojni žrtvi Amerike. Japonski napad na Havajske otoke je zahteval dvoje mladih rojakov. Bila sta to Viljem Lovšin in Jožef Ivanetič.

V evetu mladosti je zapustil svoje zalostne stariše

Pepi Silvio Lah

star komaj 14 let, doma iz Dornberga. Postal je žrtev vlaka.

Nadebudni mladenič je hodil v trgovsko šolo. Njegovi stariši žive v Lomas de Zamora, od koder je hodil Pepi z vlakom. Vsako jutro je bil Pepi pravi čas na postaji. 16. aprila pa, ko je stopil v veljavo novi vozni red, je Pepi čakal vlaka na istem pločniku, a je vlak prišel po drugem tiru. Ko je mladenič prihitel čez stopnice, je bil vlak že v gibanju in je prišel pod voz, ki ga je tako nevarno poškodoval, da je pozneje nastopila smrt. Izdihnil je 20. aprila.

Pepi je bil vzoren mladenič ne le doma v delu temveč tudi v šolah. Zato je boleost starišev tem bolj velika.

Naj jim bo v tolažbo zavest, da je njihov Pepi rešen premnogih bridkosti in da je bil deležen svetniške smrti, ki ga je ponesla že v rajsko veselje. V uteho pa naj jim bo tudi sočutje premnogih rojakov, v imenu katerih izrekamo iskreno sožalje.

Zatisnila je za vedno oči Marija Placer

stara 68 let, doma iz Lokve na Krasu. Pred 15 leti je prišla s svojima dvema hčerama v Ameriko in se je ustalila s svojima hčerkama v Berisso, kjer sta obe ustanovili svoji družini ena poročena Božeglav, druga pa Rihter.

V lepem zadovoljstvu je živela pri svojih, le marsikdaj je bridko trpe-la za zgubljeno domovino. Pred 10 meseci jo je zadela kap in jo za nekaj časa položila na posteljo. Kasneje se je spet dvignila, toda govorna ni več dobila nazaj in je 28. marea iztekla njena ura. Rojaki so v velikem številu prihiteli k mrtvaškemu odru dobre mamice in jo tudi v lepem številu spremili na poslednjem potu na pokopališče v La Plati. Naj v miru počiva!

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

KAKO ZVEDETI, KAJ JE Z DOMAČIMI!

Mnogi rojaki že dolgo nimate nikakih podatkov o svojih v domovini. Ker sedaj nobena osebna pisma ne pridejo, je mogoče dobiti kako vest potom “Cruz Roja Argentina”. Pisarno ima na JUNCAL 1631-35. Treba se je osebno predstaviti. Na posebni tiskovini se more napisati 25 besed (ne všteti imena in naslov). Plačan je obenem tudi odgovor v enakim številom besed in stane to 3.50 \$. Seveda je treba odgovora čakati nekaj mesecev.

V CORDOBI

je bil osnovan odsek Jugoslovanske Narodne Obrane, kateremu je bil izbran za predsednika Franc Bartol. V odboru najdemo imena sledečih znanih rojakov: Fran Gec, Anton Stepan, Peter Jonke, Vever, Gregorič Andrej, Mozetič Rudolf.

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3038

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja spretnega advokata

Victor E. Clement

ABOGADO

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6455; 63-3253

Papežev dar Slovincem. Oče vsega krščanstva tudi trpečega slovenskega naroda ni pozabil. Ze lani je bilo poslanih v Slovenijo 40.000 Dolarjev. Letos za Božič pa je bilo spet nakazano v pomoč trpečim bratom 25.000 Dol. V celoti je bilo nakazanih vsem pokrajinam, ki so od vojne najhujše vdarjene 900.000 Dolarjev. Sveti oče je dobil navedena sredstva iz prispevkov iz Amerike.

Ugasnil je 12. marea v Fortin Mercedes

† č. g. Janez Zamjen,

salezijanski duhovnik, doma in Domžal.

—Ze priletni duhovnik je bil že pred 30 leti v misijonskem delu v Mehiki. Pozneje se je vrnil v domovino in več let plodonosno deloval v Ljubljani, na Rakovniku in na Kodeljevem. 1923 je spet šel v misijone. To pot je prišel v Patagonijo. Od 1929 leta je deloval v salezijanskih vzgojnih zavodih, najprej v Bahiji Blan-ki pozneje pa v Fortin Mercedes, kjer je ugasnil nagle smrti po daljšem bolehanju.

Bil je blag duhovnik in močno priljubljen povsod, koder je deloval. Mnoge je vodil proti nebesom in je po isti poti sam tudi tja pohitel. Naj v miru počiva!